

JOÃO BE DEUS O'ĜUBAPUKIAPTUP

¹ Deus apên ġaxĩn ma juy je'bapuk iap o'ġuwẽn Jesus Cristo be ixē be iboap muwẽn ãm jebuywatwat'ukat pe—João be. Deus a'õbi Jesus Cristo iboap o'ġubapuk João be cexey jo'iat pe. Ibocewi jekawẽn tojtjot'ukat o'ġuju João kay. Kabi bewiat o'ġuju cekay. O'ġuju imukũyo am apênape cexey jo'ian ixē be warara'acayũ mukũyo am iboam. ² Deus jekawẽn o'ġuwẽn ixē João be. Jesus Cristo kawẽn icẽmat o'ġuwẽn cebe. João soat o'jojojoiap o'ġuwẽnuwẽn, soat o'ya'ĩjojoiap tak o'ġuwẽnuwẽn. Iboap ekawẽn ibararak opop ijudup pe. ³ Ijudup coco'ukayũ icokcok je'e. Apên ġaxĩn ma je'bapukiaptup peat ekawẽn a'ĩjjo'u'ukayũ dak icokcok je'e. Ijudup peat ekawẽn kay kũyjobicayũ dak icokcok je'e. Ģaxĩn ma je'bapuk apên ibararak ijudup pe iap taġ.

⁴ Õn João. Õn ijudup mubarararaġ Ásia eipi watwat peaptum—7 beatka watwat peaptum—Jesus kay itabucayũ beaptum.

— Bay, xipan cuy ebekitkiyũ ejukuk — i õn e'em cebe. — Ebekitkiyũ aġuymubabibin cuy eġuy — i õn e'em cebe. Ixe Deus itait ġasũ. Kuyje dak itait osunuy. Ģaxĩn ma jeedot ġuto wuykay. 7 be omuy ibiõġbuk Deus abikbikap topabe. Ixeyũ juy xipan jeykuk. Eyaġuymubabibin cuy jeedop ip. ⁵⁻⁶ Jesus Cristo dak xipan jeykuk. Ixe eyaġuymubabibin cuy jeenuy. Ixe soat em icẽmãn e'em. Ixe koam o'jetait je'ũap tomukadi. Ixe Jesus Cristo ya'õbuyxi soat ka kukat a'õbuyxiap podi ma.

Ixe xe wuykukpin cĩcã. Korosa be o'jedoyekerereren. Oe'ũ ikẽreat uk am wuywebewi.

— Paĩyũ buxim Deus peam epeyekapikpik—webay beam — i juk adi o'e wuywebe.

Ixe soat em ma soat ipi juayũ kukan jeenuy. Imēnpuye:

— Ka'ũmǵu omuy ejo'iat idipat — i juy acece ixe Jesus Cristo be soat em ma. — Ka'ũma ma ejo'iat omuy ya'õbacaat — i dak cuy acece cebe.

Imēn cuy acece soat em ma.

⁷ Aǵ cuy epesop. Kabikerereat taǵ ixe Jesus omuyku. Soat ma ixe jojo. O'ya'õxamutok'iyũ dak ixe jojo ma. Soat tiwatwat jeetõtõn ixe dobuxik puje. Jeetõtõn ip jeǵuycũǵap pibun. Imēn ma juy jeedop ip. Imēn je'e.

⁸ — Soat ka'ũm pima õn kuy kake — i'e'em wuykukukat Deus. — Soat i'ũm puje dak õn pit kake. Ka'ũma kake bimaat õn. Soat'ũm pimaat tak õn ma — i'e'em wuykukukat Deus.

Ixe Deus soat podi ma ya'õbaca. Itait ǵasũ. Kuyje dak itait osunuy. Ǵaxĩn ma jeedot ǵuto wuykay.

⁹ Õn João—eywaǵo. Eybuxim õn tak Jesus eju mũǵi jekukum. Eybuxim õn tak ipiat'ajojom. Õn tak soat kukukan oǵuy Jesus eju ixe soat kukukan pima. Õn tak eybuxim wukpiceǵẽ ǵu wetabucap kuǵ. Tip'aweroro be juk adi oǵuy. Patmos i osunuy tip'aweroro butet. Iboce ip omuju Deus ekawēn cuk adi oǵuwēnuwēn puye—Jesus ekawēn cuk adi oǵuwēnuwēn puye—kawēn icēmat. ¹⁰ Muto'o bima wukpiwan ǵu juk adi ocewaǵuy—wuykukukat ekabia be. Deus biõǵbuk cuk adi waǵuyda. Ya'õberenat'a'õ oya'ĩjojo onõǵpikadiwi jededem—parasuy jo'iat'a'õ.

¹¹ — Ǵaxĩn ma ejojoiaptup cuy etupmubararak — io'e owebe parasuy jo'iat'a'õ. — Ibodup cuy etupmuju Jesus kay itabucayũ beaptum—7 beat ka watwat peaptum — i juk o'e owebe. — Etupmuju juy Ásia eipi watwat peaptum—Éfeso ka watwat peaptum, Esmirna ka watwat

peaptum tak, Pérgamo ka watwat peaptum tak, Tiatira ka watwat peaptum tak, Sardes ka watwat peaptum tak, Filadélfia ka watwat peaptum tak, Laodicéia ka watwat peaptum tak — i juk o'e owebe.

¹² Korepēn'i oce abu paxi kawēnwēn oweju iam. 7 be lamparina'a mūn ojojojo—ouro muḡēḡē. ¹³ Cepidase ip ijodiat co'iat cūḡ'i osunuy. Jesay kuḡ osunuy iberenat kuḡ. Ouro muḡēḡēbu kuḡ osunuy jekūmpi daḡ. ¹⁴ Yaoparut o'yanuy lā buxim—kabidiḡpu buxim—aopaopu buxim. Itasop o'sutanuy daxae buxim. ¹⁵ Suisopsep o'suinuy bronze buxim—icaat puxim—daxa be o'jeieerotiat puxim—o'ḡusopsupiat puxim. Ixe a'ō ya'ōboḡ osunuy ti'acap'a'ō buxim. Jororoh. Cororoḡiat puxim. ¹⁶ Kasopta kuḡ osunuy jeba'at kadi—7 beata kuḡ. Ibi bewi jekawēn cēmcēm osunuy. Payao buxim osodop cekawēn—xepxep kadi ma tūyibiat puxim. Topasop o'topanyu kaxicuḡat kaxi jo'i.

¹⁷ Ixe dobuxik puje o'at cewap ce'ūat puxim. I'at puje o'jewebumōḡ wabi jeje iba'at kadi.

— Epararam ḡu juy eḡuy — io'e owebe. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat i'ūm puje dak ōn acā ocepoyat — io'e owebe. ¹⁸ — Soat em ma ōn wetabēḡ. Kuy juk adi we'ū ojop. ḡasū bit ocetait waram. Waram pit oje'ū ḡu. Wa'ōbi ma ijodiacat je'ū'ūm. Wa'ōbi ma ce'ū'ūayū dopdopap pe jeedop ip — io'e owebe. ¹⁹ — ḡaxīn ma ejojoioiaptup cuy etupmubararak, ḡasū jebapukpuḡ ewebe iaptup tak, ḡuyjom je'bapuk ewebe iaptup tak — io'e owebe. ²⁰ — Kasopta kuḡ ōn oba'at kadi—7 beata — io'e owebe. — Lamparina mūn tak 7 be opop. Iboap ejojojo kuy — io'e owebe. — Apēḡap ibo iam pit etaybit ḡu. Iboam pit ōn jemutaybin — io'e owebe. — Lamparina mūn Jesus kay itabucayū buxim—7 beatka watwat puxim—Deus ekawēn tojtjot'ukayū buxim — io'e.

Iměn onõǵpikadiat o'jekawěn owebe—Jesus o'jekawěn owebe.

2

¹ — Cartadup cuy etupmubararak Éfeso ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — io'e owebe onõǵpikadiat.

Ōn ma kasopta kuǵ oba'at kadi. 7 beata kuǵ ōn. Lamparina'a mūn pidase ōn cūǵcūǵ—7 beayū pidase—ouro muǵēǵēyū pidase. Jeyawē ōn. ² Wetaybit cūǵ ma juk adi epekuku iam. Wetaybit cuk adi epeyekapikpik cīcā iam. Eyetaxi dak cuk adi epesop ipiat'ajojom. Xipat'ūmayū kay ġu jījā dak eyju. Jewexe Jesus emumujūyū dak cuk adi epesubuyxijojo— “Jesus a'ōbi oceju kawěn idipat muwēnuwěn eywebe” i napa ma e'e'ukayū. Eyetaybit napa ma e'em ip iam. ³ Itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe, eyetabut okay buye. Eyetaxi bit epesop ipiat'ajojom. Eybu'u ġu juk adi epesop eyetabut am okay. ⁴ Imēnpit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Koap pima okukpin cīcā oǵuy eyxe. Ġasū bit ka'ūma. Okukpinsū ma eyxe ġasū bit. Iměn xipat ġu. ⁵ Ġebum cuy epesop apēn koap pima okukpin cīcā eyju okuk iap kay—apēn ġasū bit eyju okukpin ġu iap kay dak. Warēmtaǵ ma okukap cuy epeyepere. Waram ġuto okukpin cīcā juy epesop okuǵ. Eywebe warēmtaǵ ma okukap epere'ūm pima bit, ōn ma ojot eykay. Apēn wuyju lamparina'a mūn muwedewedem wara'at muy ām tūyap pe iap puxim eyju ġu webekitkiyūm epesop. Jeymuwedewede ōn. Warara'acayū ma ojomuy webekitkiyūm eydieǵ. ⁶ Obuxim eyju dak Nicolai a'ōkayayū ekawěn kay'ūm cīcā. Iboap xipat oxe.

⁷ Deus biōǵbuk iměn Jesus a'ōkayayū awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwē ām pima, eya'ōpicūǵcūǵ cuy epesop.

Imēn ma òn Éfeso ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onōḡpikadiat—Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Esmirna ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe Jesus.

Ka'ūmḡu bimaat òn. Soat i'ūm puje dak òn ma oḡuy. Kuy juk ade we'ū ojop. Ḡasū bit ocetait waram. Jeyawē òn. ⁹ Wetaybit eyju ipiat'ajojom iam. Wetaybit eydadaybot iam tak. Deus xe bit soat kuḡ eyju. Jewexe Judeuyū eymuymuy. “Judeuyū oceju—Deus ebekitkiyū” i napa ma e'em ip. Satanás a'ō kayayū ixeyū bit. ¹⁰ Eypararam ḡu epesop ipiat'ajoap puxim. Ibiōḡbuk kērēayū kukukat ipiat supi'ajojoat eywebe eyetabucap puyxijom. Ixe a'ō kayayū warēmtaḡ ma jeymuōm daomūnmūnap'a be. Inaka ibun ḡu ipiat epesupi'ajojo—10 kabia ma. Wa'ō daḡ cuy epeku soat em. Eye'ū buje dak, wa'ō daḡ cuy epeku. Wa'ō daḡ eyeku buje, soat em epesop oxe eyetait. Soat em eyetait oxe iap idip cīcā ipi kukukat a daḡat puxim—coroa buxim. ¹¹ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū kukukat awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwēām pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop.

Wa'ō kay jījāayū bit waram je'ū ḡu. Waram warara'acayū e'ū buje, je'ū ḡu ip.

Imēn ma òn Esmirna ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onōḡpikadiat—Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

¹² — Cartadup cuy etupmubararak Pérgamo ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiat—Jesus.

Òn ma payao kuḡ—xepxep kadi tūybibiāt kuḡ. Jeyawē

ōn. ¹³ Wetaybit poce eyju dopdom iam. Satanás a'ō kayayū parakpe eyju. Wa'ō kay acā eyju bit kūyjobit. Itakomaayū Antipas o'yaoka eyka be—Satanás a'ō kayayū dopdopap ka be. Ixe Antipas cedağ ma juk adi omuwēnuwēn. Eyju bit cuk adi eybu'u ġu epesop eyetabut am okay ixē a'ğū ip o'yaoka ma. ¹⁴ Imēnpit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Pūğpūğ ey'in Balaão emumutaybitbinap tağ jekukum. Ixe Balaão o'jekawēn Balaque be. “Warēmtağ cuy Israel naxeğebitbit eğutaybin ixeyū be ikērēat muğē ām,” io'e Balaāp Balaque be. Imēnpuye “Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōğ'ibitēn o am,” i napa ma o'e cebe ip. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am—warara'acat itop eju dak,” i napa ma o'e cebe ip. ¹⁵ Ixe buxim pūğpūğ ey'in Nicolai a'ō kayayū emumutaybitbinap tağ jekukum, warēmtağ ma'ğū ip imutaybitbin. ¹⁶ Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere. Cepere'ūm pima bit, ġaxīn ma ojot eykay ipiat'ajoan eywebe. Ixeyū eju nopağōğōm oce—warēmtağ imutaybitbinayū eju. Yaokakam ip oce wekawēn—payao buximan—xepxep kadi tūyan.

¹⁷ Deus biōğbuk imēn Jesus kay itabucayū kukukat awēwēm. Eyetaybit pin eyawēwēām pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop.

Wa'ō kay jījāayū be manada otaūm ixatam ip tamunēm'ibita. Karatūğ'a buximat'a dak oyaūm soat pe ixeyū be yarucat'a—yadeiboğat'a. Ibutet iisuat ibararak opop iğō'a be. Ka'ūma ma itaybit ixē buten. Yabuat acā itaybit je'e ixē buten.

Imēn ma ōn Pérgamo ka watwat kukukat awēwēm — io'e Jesus owebe—onōğpikadiwiat. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

¹⁸ — Cartadup cuy etupmubararak Tiatira ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat

awẽwẽaptum — i juk o'e onõḡpikadiwiat owebe—Jesus.

Deus ipot õn. Wetasop daxax buxim. Wui suisopsep bronze buxim—o'ḡusopsep ip iat puxim. Jeyawẽ õn. ¹⁹ Wetaybit cūḡ ma eyju jekukum iam. Deus ikukpin cĩcã eyxe. Eyetabut cĩcã ixex kay. Kapikpiḡ eyju. Eyetaxi dak ipiat'ajojom ma'ḡu. Koap pimaap podi ma ḡasũ dak eyju xipacat mujurũḡrũḡ. ²⁰ Imẽnpit soat ḡu eyekukuap xipax oxex. Jezabel warẽmtaḡ ma obuywatwat'ukayũ mutaybitbin. E iekẽrẽat taḡ webekitkit muykukum. Ixex napa ma e'em "Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat õn," i. Webekitkit muḡuykukukum ixex ayacat. "Xipax eywebe warara'acat tayxi eju jepo am, warara'acat itop eju dak," i napa ma e'em cebe ip. "Xipax eywebe deusbaroyũ wap iẽnmõḡ'ibitẽn o am," i napa ma e'em cebe ip. Eyju bit epeḡujẽm ḡu eyxewi. Aḡ jeenuy jekpiwan. ²¹ Ibun ma ipiat osupi'ajoat ḡu cebe. Tũybe ḡasũ paxi ikẽrẽat mujurũḡrũḡap jepere iãn oce. Ixex bit ibu'u jeperem. ²² Imẽneju ixex ayacat õn ma ojojik kama jo'iat pe. Ijoce ipiat supi'ajojo jĩjã ceweju o'jepo'iyũ dak. Ixeyũ be ikẽrẽat mujurũḡrũḡap epere'ũm pima, ipiat'ajojom cĩcã jeedop ip. ²³ I'iyũ dak oyaokaka—ya'õkayayũ. Ixeyũ aoka buje, Jesus a'õ kayayũ itaybit je'e Deus itaybti apẽn ijodiacat jew-aḡuyḡuy iam. Apẽn ip ibikuy iam tak itaybit je'e ip. Apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteit bit õn ma oteida soat pe.

²⁴ Warara'acat'in ey'in pit warẽmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayũ a'õ kay ḡu juk adi epesop—Tiratira kawatwat'in. Satanás pabi kuḡ ḡu buk eyju. Ixex babi kukayũ soat ḡu Satanás babim itaybit. Eyju bit eybu'u ixex babi kuk am. ²⁵ Wajẽmap wiwim pima kuy eyetaybicap ekawẽn taḡ cuy epeku. Wara'at ekawẽn ḡu bit oḡuwẽn eywebe iboap ekawẽn taḡ

eyeku am. ²⁶⁻²⁸ “Ēn ma soat ka watwat kukukan cuy ece,” i juk o'e webay owebe. “Eyju soat ka watwat kukayūm epesop oweju,” i oce wa'ō kay jījāayū be. Ya'ōca ip jeedop ixeyū kukukan yopcaat'ip kukat puxim. Pipim'ūm kūyjobit'ūmayū a'ōbacaap ġu'ūm ip itīġ'a kakaap puxim. “Eyju ma soat ka watwat kukukayūm cuy epesop oweju,” i oce wa'ō kay jījāayū be—amap kabia wiwim pima wa'ō daġ jekuku'ukayū be. Kabiada dak otaūm cebe ip—kasopta—wa'ō kay jījāayū be. ²⁹ Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eytaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

Imēn ma ōn Tiatira ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōġpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

3

¹ Cartadup cuy etupmubararak Sardes ka watwat kukukat peaptum—Jesus kay itabucayū kukukat peaptum — i juk o'e owebe onōġpikadiwiat—Jesus.

Ōn ma Deus biōġbuk kuġ—7 beayū kuġ. Kasopta kuġ tak ōn—7 beata kuġ. Jeyawē ōn. Ōn wetaybit warēmtaġ ma eyju jekukum iam. Adeayū napa ma e'em “Sardes ka watwat itabut cīcā Jesus kay,” i. Ōn pit wetaybit eyetabutsū ma cekay iam. Ce'ūat puxim eyju cexe. ² Ce'ūat puxim ġu juy epesop. Eyetabun cuy epesop cekay kuyjeap puxim. Eyaġuysan cuy epeku. Eybu'um ġu juy epesop cekawēn taġ eyeku am. Soat ġu bit xīpat Deus xe apēn cuk adi epekukuiap. Wetaybit iboam. ³ Ġebum cuy epesop kuy eyetaybicap kay, kuy epeya'ījojoiap kay dak. Kawēn icēmat cuk adi epeya'ījojo. Ġebum cuy epesop iboap ekawēn kay.

Kūyjobin cuy epesop iboap ekawēn kay. Ikērēat murūrūgrūḡap pit cuy epeyepere. Ixecat puxim eyju. Eyju aḡ'ūm pima ojot eykay. Ibukurukat puxim ojot eykay. Eyetaybit ḡu epe'e puju paxi oajēm iam. ⁴ Pūḡpūḡ pit ey'in ikērēat o'jukuk ḡu Sardes ka watwat'in. Ixeyū bit yaḡuyisuayū. Cesay isuayū buxim ip. Ixeyū ma oweju ma jeku jesay irucat kuḡ—iisuat kuḡ, “Cedaḡ ip oxē” i'e'em Deus cebe ip puye. ⁵ Wa'ō kay jījāayū jesay irucat kuḡ jeku. Ixeyū butet oju'uk ḡu soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pewi. Soat em ibararak jeedop ixeyū butet iḡodup pe. “Teyūku webekitkit,” i oce webay be, ixē ekawēn tojtjot'ukayū be dak.

⁶ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. Imēn ma ōn Sardes ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixē awēwēaptum — i juk o'e owebe.

⁷ — Cartadup cuy etupmubararak Filadélfia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe.

Ōn pit ikērēat kuḡ ḡu. Ōn soat em icēmān e'em. Chave kuḡ ōn—Davi bubun osunuyiat kuḡ. Iju chavem owebe tomudip puje, kuka ip o'tomudip'uk ḡu. Owebe tomudip'uk puje dak, kuka ip o'tomudip ḡu. Jeyawē ōn. ⁸ Wetaybit apēn eyju jekukum iam. Eya'ōbaca'ūm'ūm ma. Owebe eymutaybitbinap taḡ pit cuk adi epekuku. Soat em epesop kūyjobit wa'ō kay. Ōn xīntabi o'gukoce eywap. Soat pe bit tomudip pa'ore. Owebe acā tomudip put. ⁹ Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Satanás a'ō kayayū napa ma e'em “Judeuyū oceju—Deus ebekitkit,” i. Napa ma e'em ip. Wa'ōbi ip jēḡ'aecōḡcōḡ eywap. Itaybit je'e ip eykukpin cīcā oxē iam. ¹⁰ “Eyukpiceḡḡēm ḡu

juy epesop okay eyetabucap kuḡ ipiat'ajojom ma'ḡu eyju,” i juk oce eywebe. Eyukpiceḡēḡēm ḡu okay juk adi epesop. Imēnpuye ipiat osupi'ajoat soat ipi daḡacat pe ixeyū etabucap puyxijom. Eyju bit ōn jeydaxijo ixeyū ipiatpi'ajojom pima. ¹¹ Ḡaxīn ma oajēm eykay. Xipat cīcāat kuḡ eyju—wa'ō kay jījāaptei kuḡ. Iboap cuy epeḡuxipan cīcā warara'acat pe tu-jupa'umap puxim. ¹² Wa'ō kay jījāayū a'ōmucanucan cuy oḡuy. Deus eju kawēnwēnap'a beat'ip puxim jeedop ip—warara'acat'ip muycemucemap'ip puxim. Waram pit jejēm ḡu ip Deus xewi. Deus putet osubutetmubararak cebe, Deus ka butet tak. Jerusalém i ika butet—ika isuatka butet. Iboka sukakop Deus xewi. Obutet iisuat tak osubutetmubararak cebe.

¹³ Deus biōḡbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybit pin yawēwēām pima, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. Imēn ōn Filadélfia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōḡpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

¹⁴ — Cartadup cuy etupmubararak Laodicéia ka watwat kukukat awēwēaptum—Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōḡpikadiwiat—Jesus.

“Imēn cuy jeenuy” i ōn e'em. Imēnpuye “Amém” i obutet. Soat em wa'ō daḡ ōn e'em. Soat em icēmān ōn e'em. Deus pe soat muḡēap awap kuy juk kake oḡuy. Jeyawē ōn. ¹⁵⁻¹⁶ Wetaybit warēmtaḡ cīcā eyju jekukum iam. Taxipat puxim ḡu eyju—icukat puxim ḡu dak. Taxiptoktokat puxim eyju, icukḡūḡūnat puxim tak. Okukpin ḡu eyju okuḡ. Warēmtaḡ ḡu dak eyju okuḡ. Xipat ma kuka juk o'e warēmtaḡ okuḡ pima, ikukpin okuḡ pima dak. Imēnpit okukpin ḡu eyju okuḡ. Imēnpuye ḡaxīn ma ipiat osupi'ajoat eywebe, iko'ōmat o buje jedadacap puxim. ¹⁷ “Soat kuḡ oceju bit,” i te'e ma eyju

e'em. “Ocebubut ade oceju bit,” i te'e ma eyju e'em, “Xipat cīcā oceju,” i dak, “Soat kake ocexe,” i'e'em eyju te'e ma. Eyetaybit ġu eyju tadaybocat puxim iam. Iokokat puxim eyju—iġēmat puxim—ibisōat puxim. Tadaybocat puxim eyju, toti'ūmat puxim tak. Ita'ūmat puxim tak eyju. ¹⁸ Ōn pit jeyawē. Ouro juy epejat oxewi—iwekoykey'ūmat. Iboap kuġ pima icēmān ibubut adeayūm epe'e. Eyesay irucat tak cuy epejat oxewi eywebe imuōm ām eyesay'ūmap puxim, eysūsūnap puxim. Posūġ tak cuy epejat oxewi itapiatkayat eyeta be imōġ ām xipan eyecoat am. ¹⁹ Oxe ikukpinayū bit oġukorēm cedaġ'ūm jekukum pima. Ipiat osupi'ajoat cebe ip waram ġuto cūġ ma ceku am ip. Imēnpuye juy wa'ō kay epe'e waram. Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere. ²⁰ Ya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay. Taġtaġtaġ'i ōn e'em xīntabi be. Wa'ījojoat pe to-mudip'uk puje, oōm tuk'a be. Jekōnkōn'uk oġuy ixē eju. Ixē dak jekōnkōn'uk jeenuy oweju. ²¹ “Epabik cuy oxē—wabikbikap pe” i oce wa'ō kay jījāayū be. Ixeyū buxim ōn tak cuk adi oġuy webay a'ō kay kūyjobit. Imēnpuye ġasū ōn xik'i webay xe—yabikbikap pe.

²² Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, xipan cuy epeya'ōpicūġ. Imēn ōn Laodicéia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōġpikadiwiat owebe—Jesus o'e owebe.

4

¹ Ġebuje wara'at ma ojojajo wexey jo'iat. Kabi beat exīntabi ojojajo ikoce. Waram parasuy jo'iat a'ō oya'ījojo—kuy oya'ījojoiat'a'ō ma. Waram ġuto o'jekawēn owebe.

— Eceu juy ijoce — io'e owebe. — Apën ġuyjom jebapuk iap oġubapuk ewebe etaybit am — io'e owebe.

² Deus biöġbuk waġuyda ġebuġe bit. Iboce yabikbikap osunuy—idip cĭcĭaat kabi be. Pũġ xik'i osunuy cebe.

³ Ixe dopa topasopsep o'topany wita'a buxim—yadip cĭcĭaat'a buxim—jaspe'a buxim, sardônio'a buxim tak. Ixe abikbikap akokoreren konopsanobu o'jebueku. Ibusopsep o'jebueku esmeralda'a buxim. ⁴ Idip cĭcĭaat akokoreren warara'acat abikbikap osodop 24 be. Ya'öbuyxiayü osodop ixeyü jeje kaxixik'i—24 beat ceje. Jesay irucat kuġayü osodop ip. Ouro muġëġë kuġ tak ip osodop jabi jeje—idip cĭcĭaat kuġ. ⁵ Yabikbikap pewi xiririkiat cĕmcĕm'uk osunuy, tũmũn'a'ö dak, poroġiat tak. Wexik-tak puximat tak osunuy yabikbikap wap isopat, 7 be. Ixeyü jojom pima wuyju ġebum Deus biöġbuk kay—7 beayü kay. ⁶ Iodi buximati o'tinuy yabikbikap wap—vidro muġëġë. Tixiriruk o'tinuy cristal'a buxim.

Ebadipdip tak osodop ip itabëġayü yabikbikap akokoreren—idip cĭcĭaat akokoreren. Soat kadi osodop ip. Ita'ade osodop ip. Soat kadi osodop ita ip—cewap, yakpidakadi. ⁷ Pũġ ixeyü'in leão buxim osunuy. Wara'at ixeyü'in biopak puxim osunuy—aġokatkat yoboġat puxim. Wara'at ixeyü'inat topa aġokatkat topa buxim o'topany. Wara'at ixeyü'in dace buxim osunuy—pupumat puxim. ⁸ Soat ip ceġebabe osodop. 6 be o'ceġebadop ip. Soat taġ itate ip osodop—badi, kacũġkadi dak. Soat em ip jebibododon. Ixima daġ tak ibu'u em ġu ip jebibododon, kabiam tak. Imën ip ibibodo:

Wuykukukat Deus soat podi ma ya'öbaca, i'e'em ip jebibododon. Soat taġ iisu, i. Soat taġ iisu, i. Soat taġ iisu, i jebibododon ip. Ipi ka'üm pima itait osunuy, i.

Ġaxĩ dak itait, i. Ġaxĩn ma jeedot waram wuykay, i.

Imën ip ibibodo.

⁹ — Ĕn pit soat podi ma edip — i'e'em ip Deus pe jebibododon ebadipdip itabēğayū. — Ĕn pit soat podi ma a'ōbuyxi — i dak e'em ip jebibododon. — Ĕn pit soat podi ma xipan ocekuğ — i dak e'em ip jebibododon.

Yabikbikap cejeat peam cebibododon ip puje soat em itabēğat peam, ¹⁰ 24 beayū aypapayū piğ'i at'an ip cewap—yabikbikap cejeat wap.

— Ĕn pit soat podi ma xipat — i'e'em ip cebe. Jabi jejeat mōğmōğ ip yabikbikap cejeat wap—idip cīcāat—ouro muğēğē. Imōğmōğ ip cewap “Ĕn acā ocekekukat” i'e am cebe.

¹¹ Imēn ip jebibododon cebe:

Ĕn acā soat kukukat, i. Ĕn acā Deusat, i. Ĕn cuk soat eğūğē, i. Soat kake a'ōbin ma, i. Ĕn ipi juacat mutaicin, i. Ĕn soat podi ma edipap kuğ, i. Soat podi ma a'ōbuyxi, i. Ĕn acā soat podi ma a'ōbacaap kuğ, i.

Imēn ip jebibododon cebe—yabikbikap cejeat pe.

5

¹ Ĕbeuje taperadup otupcoco tup'amūnmūnatup. Yabikbikap cejeat pui beatup otupcoco—iba'at kadiat pui beatup. Tupararak o'tuptop xepxep kadi ma. Tupmuymūğmūğap osodop serabu jo'ian. ⁷ em o'tupmuymūğmūğ ip. ² Deus ekawēn tojotjot'ukat tak ojojoho ya'ōbacaat.

— Abu itaybit tupmuywut am? Ka'ūma ma — io'e ixe ya'ōberen.

³ Imēnpit itaybicat ka'ūmğu osunuy. Kabi be ka'ūmğu. Ipi ju dak ka'ūmğu. Ipi diotpe dak ka'ūmğu. Ka'ūma ma itaybit tupmuywut am tup co am. ⁴ Otōn cīcā ka'ūmğu buye itaybicat tupmuywut am tup co am. ⁵ Imēnpuye aypaat o'e owebe:

— Wa ġu! Ak'i juy ece. Judá diwat pe iba'ore ġu tupmuywut am — io'e. — Ixe acã itaybit tupmuywut am. Ixe be ma tup co but — io'e. — 7 beat imuywut put ixe be — io'e owebe. — Ixe leão buxim ya'õca. Ya'õbuyxi jġã ixe Davi naxeġebit — io'e owebe.

⁶ Ġebuje mēmē ojojjo—ovelha. Cūġ'i osunuy yabik-bikap pidase. Ebadipdip itabēġayū ixe akokoreren osodop ya'õbuyxiayū dak. Kuy bima ce'ū osunuyiat puxim osunuy. 7 be osodop yakanasūyū. Ita dak 7 be ma o'sutanuy. 7 be itateat puxim Deus biõġbuk—soat ka kay imujumayū. ⁷ Mēmē o'ju yabikbikap cejat topabe. Ibodup o'tupu ibui bewi iba'at kadiatup. ⁸ Tupu buje ebadipdip itabēġayū piġ'i o'at ipi ju mēmē wap. Ya'õbuyxiayū dak piġ'i o'at ip cewap ya'õbuyxi jġã cexe ip puye. Soat ip harpa'a kuġ osodop yamuyde am. Wa'e buximat kuġ tak ip osodop—ouro muġēġē kuġ. Topapūn osodop tide'okuatim. Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju iap tide'okuati buxim. ⁹ Pibodo iisuan o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Kuy juk e'ū eġuy, i. Pūġ ġu juk etaxijo e'ūap puye soat tiwatwayū'in, soat a'õm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak, soat kaka daġayū'in tak, i. Imēnpuye etaybit tupu am, i. Etaybit tupmuywut am tak, i. ¹⁰ A'õbi ma soat eipi juayū kukukayūm jeedop ip Deus eju, i. Paīyū buxim kapikpiġ jeedop ip Deus peam—ocekukukat peam, i.

Imēn ip ibibodo.

¹¹ Waram ġuto oceak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oya'ġjojo. De'at ġu ip osodop—kiiii iān. Imuweġūn pa'ore osodop io. Ade jġã ma ip. Kacūġcūġ'i ip osodop yabik-bikap akokoreren. Ebadipdip itabēġayū akokoreren tak, ya'õbuyxiayū akokoreren tak. ¹² Ya'õberen o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Ovelha buxim oe'ũiat soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat podi ma ja'õbacaap kuḡ, i. Soat podi ma xipacap kuḡ, i. Soat podi ma jetaybitbicap kuḡ, i. Soat podi ma ja'õcaap kuḡ, i. Soat podi ma ja'õbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat kayap podi ma ocecokcok Cekay, io'e ip jebibodo be.

Imẽn ibibodo ip.

¹³ Soat ma ip jebibododon o'e ḡebuḡe bit wa'õpiju—kabi beacayũ, ipi juacayũ dak, ipi diotpeacayũ dak, tiboḡ cĩcãti daḡacayũ dak—soat kakeayũ. Imẽn ibibodo ip:

Soat podi ma ĩn pit xipap, i. Soat podi ma ĩn pit a'õbuyxi, i. Soat podi ma ĩn pit edip, i. Soat podi ma ĩn pit a'õbaca, i. Imẽn cuy acece ewebe soat em, i. Soat em tak wuybu'um ḡu acesop imẽn i'e am ewebe, io'e ip jebibodo be xik'i yabikbikap peat pe—mēmē—ovelha buxim oe'ũiat pe.

¹⁴ — Imẽn cuy ace — i o'jede ebadipdip itabēḡayũ.

Ya'õbuyxiayũ dak piḡ'i o'at'at ip topabe—aypapayũ. Piḡ'i o'at'at ip “Soat podi ma ĩn xipap” i'e am cebe.

6

¹ Mēmē tupmuymũḡmũḡap o'ḡuywut wetabutpe. Koa-pat o'ḡuywut. 7 be osodop ip tupmuymũḡmũḡap.

— Ejot cuy — io'e ya'õberen ebadipdi-payũ'in—itabēḡayũ'in.

Nobano a'õ buxim o'ya'õnuy ya'õpuruḡ.

² Waram ḡuto oceak. Cavaro ojojojo irucat. Yakpi jejeat daruk kuḡ oeku. Ixe xeat ouro muḡēḡē o'jomōḡ ya be—ipi kukukat abeat—idip cĩcãat. O'jēm soat a'õbacaap mu'ũmu'ũm. Soat a'õbacaap mu'ũm am o'jēm.

³ ḡebuḡe mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymũḡmũḡap. Xepxep o'ḡuywut kuy.

— Ejot cuy — io'e wara'at itabēḡayũ'in ebadipdipayũ'in.

⁴ Wara'at osodot cavarō ipakpukat. Ixe xeat ja'ōbacap o'ḡūm yakpi jejeat pe.

— A'ōbi nopaḡōḡōm je'e ip jewewēju ipi daḡacayū — io'e cexeat yakpi jejeat pe. Ka'ūma ip kaba'ūm je'e wara'at eju. — A'ōbi jenopaḡōḡōm je'e ip soat — io'e cebe.

Payao o'ḡūm cebe yoboḡat.

⁵ Ḡebye mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebaḡūḡ kuy o'ḡuywut.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēḡayū'in.

Waram ḡuto oceak. Wara'at ojojojo cavarō iokat. Yakpi jejeat imupesarurunap kuḡ oeku jebui be. ⁶ Wuya'ījoiat oya'ījojo. Ebadipdip itabēḡayū parakpewi oya'ījojo.

— Pūḡ litrom trigodadei tadeiboḡ cīcā je'e—pūḡ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Ebaḡūḡ litrom cevadadadei dak tadeiboḡ cīcā je'e—pūḡ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Oliveira'a xepti bit etimukērērēn ḡu juy — io'e. — Uva'abidi dak etimukērērēn ḡu juy — io'e.

⁷ Ḡebye mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebadipdip o'ḡuywut kuy. Ebaḡūḡ mabuk opop imuywut'ūmat.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēḡayū'in.

⁸ Ḡebye waram ḡuto oceak. Cavarō ipekpukat ojojojo. Yakpi jejeat putet Ce'ūap i osunuy. Ixe dobatban oekuku ip ce'ū'ūayū dopdopap pewiayū. Cexeat o'jekawēn cebe ip.

— Adeayū juy epeyaoka ipi juayū — io'e cebe ip. — Ebadipdip tobuxik puje, pūḡ cuy epeyaoka — io'e cebe ip. — Nopaḡōḡōm ip epeḡuap, repibun tak — io'e. — Wātaxipi pibun tak epeḡuap ip, awaydip taḡan tak, ika'uan — io'e cebe ip.

⁹ Ḡebye mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebadipdip o'ḡuywut kuy. Xepxep mabuk o'jepoyat imuywut'ūmat. O'yaokaka ip iayū'ūm'ūm biōḡbuk ojojojo

wīnca mupikupikap'a diotpe caixa'a diotpe. Itakomaayū juk ixeyū o'yaoka Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip puye, cekawēn taḡ oekuku ip puye dak. ¹⁰ Ya'ōberen o'jewāwā ip:

— Ocekukukat, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Soat taḡ eisu — io'e ip ya'ōberen. — Icēmān e'e'ukat ēn. Puḡūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be? — io'e ip. — Puḡūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat ocaokaayū be? — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Iboceat cesay o'ḡūm cebe ip soat pe—irucat.

— Epeyebodoy buk yopūt — io'e cebe ip. — Itakomaayū buk eykitpitpiyū yaoka ma — io'e cebe ip. — Eybure kapikpik'ukayū'in yaoka mabuk ip apēn cuk adi ip eyaoka iap puxim — io'e cebe ip. — Ixeyū aoka'ūm pima bit cuy epeyebodoy — io'e cebe ip.

¹² Ḡebuḡe mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. 6 be o'ḡuywut kuy. Pūḡ ma omuy imuywut'ūmat. Imuywut puḡe ipi o'jexixi jījā ma. Kaxiepiat iok o'e paḡo iokat puxim—mudiuhu doti buxim. Kaxiaat tak ipakpuk o'e doy buxim. ¹³ Kasopta dak o'ta'at'at kabi bewi. O'ta'at'at ipi ju. O'ta'at'at figo'a muy'at'acap puxim—yakicat'a muy'at'acap puxim—kabidoxixi be ya-muy'at'acap puxim. ¹⁴ Kabi dak o'je'arabot apēn wuyju taperadup mu'arabotboniap puxim. Co'a dak o'jeawede jenuyap pewi soat'a. Tip'aweroro dak o'jedipewede jedip-tūyap pewi soat.

¹⁵ Ḡebuḡe soat ipi juayū kukukayū o'jewemunēm—iecuḡapyū dak, sorarayū kukukayū dak, ibubut adeayū dak, ya'ōcayū dak. Soat ipi juayū o'jewemunēm: jekpiwatpi ma kapikpik'ukayū, tei'ūm kapikpik'ukayū dak. Soat ip o'jewemunēm co'a kūy daḡ, co'a binūnpe dak. ¹⁶ Te'e ma ip o'jewāwā ya'ōberen wita'a be, co'a be dak.

— A'a'at cuy ocejeje ocomunēm ām — i te'e ma o'e ip co'a be, wita'a be dak. — Ocomunēm cuy epe'e xik'i yabikbikap pe iat pe ocedobuxikap puxim — i te'e ma o'e ip. — Ocomunēm cuy epe'e mēmē itakoma ocekey buye — i te'e ma o'e ip. ¹⁷ — Mēmē itakoma jĵā ocekey, ya'ō kayayū dak — io'e ip. — Ixeyū etakomaap ebapukap kabia ajēm puje, ka'ūma ma jepoyat. Soat i'ūm — io'e ip.

7

¹ Ğebye Deus ekawēn tojtjt'ukayū ojojojo ebadipdi-payū. Kacūgcūḡ'i osodop ip ipi'abi daḡ. Kabido ixikixik'uk osodop ip ebadipdip kadiwiatpido. Kabido ixikixik'uk ip osodop ipi kay ibido kopap puxim, tiboḡcīcāati kay dak, tūmūn'ip'ip kay dak. ² Wara'at ojojojo ḡebye bit Deus ekawēn tojtjt'ukat. Kaxi jēmjēmap kadiwi oajēm. Oajēm teku Deus ebekit iam imubararakap kuḡ jebui be—teku soat em itaicat ebekit iam imubararakap kuḡ. Ya'ōberen o'jewāwā jebadipyū be—Deus ekawēn tojtjt'ukayū be—ebadipdipayū be. Deus kuy juk ja'ōbacaap o'ḡūm ixeyū be. Ja'ōbi ixeyū o'ḡuju ipi mukērērēn ām, tiboḡcīcāati mukērērēn ām tak.

³ — Deus buywatwat'ukayū dopa'a ocetopa'amubararak teku Deus ebekit iam — io'e cebe ip. — Ocewebe ixeyū dopa'a mubararak'ūm pima bit, ipi epeḡukērērēn ḡu, tiboḡcīcāati dak epetimukērērēn ḡu, tūmūn'ip'ip tak epeyopmukērērēn ḡu — io'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

⁴ Pebūrū iteyū Deus ebekitkiyū iap o'ḡuwēn owebe—o'topa'amubararak ip iap. Tak ḡu o'topa'amubararak ip—ade jĵā ma—144,000 be. Kiiiīān. Soati watwat'in o'topa'amubararak ip—Israel naxeḡebitbiyū'in. ⁵⁻⁸ 12,000 be o'topa'amubararak ip Judá diwatwat'in; 12,000 be Rubem diwatwat'in tak; 12,000

be Gade diwatwat'in tak; 12,000 be Aser diwatwat'in tak; 12,000 Naftali diwatwat'in tak; 12,000 be Manassés diwatwat'in tak; 12,000 be Simeão diwatwat'in tak; 12,000 be Levi diwatwat'in tak; 12,000 be Issacar diwatwat'in tak; 12,000 be Zebulom diwatwat'in tak; 12,000 be José diwatwat'in tak; 12,000 be Benjamim diwatwat'in tak. Ibūrū ma ip o'topa'amubararak teyūku Deus ebekitkiyū iam.

⁹ Waram ġuto oceak. Tak ġu wuyjuyū io'e kiiii. Ade jījā osodop ip. Imuweġūn pa'ore ma osodop ip, ade jījā buye. Soat eipi watwat'in osodop ip, soat tiwatwat'in tak, soat iwarururuyū'in tak, soat a'om kawēnwēn'ukayū'in tak. Mēmē abikbikap wap osodop ip jesay kuġ—irucat kuġ. Kosunano kuġ osodop ip jebui be.

¹⁰ — Deus acā wuydaxijojom — io'e ip ya'ōberen. — Mēmē dak wuydaxijojom — io'e ip. Ixe ma xik'i jabikbikap pe — io'e ip ya'ōberen.

¹¹ Deus ekawēn tojtjtot'ukayū dak kacūġcūġ'i osodop ip yabikbikap akokoreren—ya'ōbuyxiayū dak, ebadipdip itabēġayū dak. Piġ'i o'at ip yabikbikap wap “Ēn soat podi ma xipat” i'e am Deus pe.

¹² O'jebibododon ip Deus pe. Imēn ibibodo:

Imēn cuy jeenuy, i. Deus ma soat podi ma xipat, i. Ixe ma soat podi ma jedipap kuġ, i. Ixe ma soat podi ma itaybitbit, i. “Xipat cīcā ěn ocexe” i juy ace cebe, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuġ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuġ, i. Soat podi ma jebacaap kuġ tak, i. Imēn ma ixē ġasū. Kuyaje dak imēn jeenuy. Soat i'ūm puje dak, imēn ma jeenuy, i. Imēn cuy jeenuy, io'e ip jebibododon.

¹³ — Abuyū suteyū cesayrurucayū? — i juk o'e owebe ya'ōbuyxiat, aypaat. — Pomawi ip osodot? — io'e owebe.

¹⁴ — Bay'a, ōn ma wetaybit ġu. Ēn acā etaybit — i juk oce cebe.

— Ixeyũ ipiat'ajojom cĩcã juk adi osodop — io'e owebe.
 — Inaka ibu'u ġu o'e ip kũyjobit am Jesus a'õ kay — io'e.
 — Mēmē o'jedoyekereren wuywebeam iap kay itabut ip.
 Imēnpuye soat tağ iisu ip doti iwuy'isuat puxim. Soat
 tağ ip ikērēat kuğ ġu — io'e owebe. ¹⁵ — Imēnpuye ip
 kacũğcũğ'i Deus abikbikap wap ġasũ — io'e owebe. —
 Deus buywatwan ip kabiam, kabiõğ tak — io'e. — Deus
 xe ip nuynuy ġasũ. Yabikbikap peat soat em ağ cekay ip
 xipat'umat ebapukap puxim — io'e. ¹⁶ — Waram pit irem
 ġu ip. Soat em ibeğbeğ ma. Iyipuruğ ġu dak ip jeedop.
 Kajepi kuğ cĩcã ġu dak ip jeedop — io'e owebe. ¹⁷ — Mēmē
 ma ixeyũ kukukan jeenuy apēn õhõ iwat xipan jeõhõyũ
 kukap puxim. Ixeyũ idujowat wuymutaicinapti kay tikõn
 ãm. Deus itadisup ip. Waram pit ip jeetõn ġu — io'e owebe.

8

¹ Ğebuje mēmē wara'at o'ğuywut tupmuymũğmũğap.
 Amap o'ğuywut. 7 be o'ğuywut kuy. Ka'ũmğũ wara'at o'e.
 Kuy oi'ũm. Darem ma ip osodop mũğ kabi beacayũ—meia
 hora ma. ² Deus ekawēn tojotjot'ukayũ ojojojo ġebuje—7
 beayũ—Deus xe kacũğcũğ'iyũ. Jexeat parasuy jo'iat
 o'ğũm cebe ip. Pũğ pepepe ma o'ğũm cebe ip.

³ Wara'at oajēm tõmte'okuatõm mupikupikap'a kay
 Deus ekawēn tojotjot'ukat—caixa'a kay. Cũğ'i os-
 unuy iboce. Tõmte'okuatõm mũn'a kuğ oajēm—ouro
 muğēğē'a'a kuğ. Iboceat tõmte'okuatõm o'tõmũm cebe
 tõm'ade.

— Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju soat ip — io'e cebe
 iboceat. Ixeyũ ekawēn cuy eğuwekoy tõmte'okuatõm eju
 tõmupikupikap'a be ouro muğēğē'a'a be Deus abikbikap
 wap — io'e cebe.

⁴ O'tõmuwekoy Deus ebekitkit ekawēn eju. O'tõmupik.
 Tõmte'okuatõmtiğ o'jediğeu Deus kay cekawēn

tojtjot'ukat pui bewi—Deus wap cūḡ'iat pui bewi. Deus ebekitkit ekawēn tak o'jeu cekay tiḡ eju. ⁵ Deus ekawēn tojtjot'ukat daxa o'jat tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewi. Tōmte'okuatōm mūn'a o'yamunopapūn daxam. O'yaxik ipi kay. Yaxik puje, poroḡiat o'e soat taḡ ipi daḡ. Poroḡiat o'e soat taḡ ya'ōpararu, xiririkiat tak. Nobano dak o'e soat taḡ ipi daḡ. Ipi dak o'jexixi jījā. Tūmūn'a'ō o'jedede soat taḡ ipi daḡ.

⁶ Ḡebyeje Deus ekawēn tojtjot'ukayū parasuy jo'iat o'jat imuyde am—7 beayū.

⁷ Koapat jeparasuy jo'iat o'ḡuyde. Akadadada o'jedaedu daxa eju—ade. Doy eju iwekoykey o'e. Kabi beat iwekoykeyat o'ḡuy'at ipi kay. Ade o'ḡupik ipi'in. Pūḡ eipi o'ḡupik ebapūḡ eipiyū'in. Xepxep pit o'jeipepyat ipi'ūmat eipi. Tūmūn'ip'ip tak o'yopmupik yop'ade. Pūḡ'ip'ip'ip o'yopmupik ebapūḡayū'ip'in. Xepxep pit o'jeipepyat ipik'ūmat'ip. Kapī'idip tak o'tipik soatip. Ka'ūma ma o'jedipepyat.

⁸ Ḡebyeje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. Xepxep o'e ip imuydedem kuy. Kabi beat co'a jo'iat'a o'yamuakōm tiboḡcīcāati be. Apikpiḡ pima o'yamuakōm. Ti'ade o'jediewexaxat toy. Pūḡti o'jediewexat toy. Xepxepi bit idibi mabuk o'tinuy. O'jediewexat ḡu toy. ⁹ Tiboḡcīcāati daḡayū oap ade—idibi tiyuati daḡacayū. Pūḡ'ūm oe'ū ebapūḡayū'in. Tak ḡu kobexixi dak o'ḡuyubaḡbaḡbaḡ. Ade jījā. Kiiiīān. Pūḡ ma o'ḡuyubaḡbaḡbaḡ ebapūḡayū'in—tiboḡcīcāati adopa daḡat.

¹⁰ Ḡebyeje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojtjot'ukat. Ebapūḡ o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ta'at kabi kadiwi taboḡata. Tasop o'tanuy wexik-tak puxim. Idibi be o'taakōm. Pūḡti be o'taakōm ebapūḡtiayūdi be. Idi'a'a be dak o'taakōm. Pūḡti'a be

o'taakõm ebapũg̃tiayũdi'a be. ¹¹ Tacupata i iğoda butet omuy—kasopta butet. Ixeda akõm puje idibi dak ticup o'e pũg̃ kadi. Pũg̃ti ticup o'e ebapũg̃ayũdi'in. Ade oap ipi watwat tikõn puje. Oap ip ticup pibun.

¹² Ğebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawẽn tojtjot'ukat. Ebadipdip o'e ip imuydedem kuy. Pũg̃ kadi kaxiepiat o'sutamukērērën. Kaxiaat tak o'sutamukērērën ip pũg̃ kadi. Kasopta dak o'sutamukērērën ip pũg̃ kadi. Imẽnpuje kaxiepipũ ma o'e kaxi takērë buye. Kaxiamat tak yopīt ma kabiam o'e. Kasopta dak yopīt ma kabiam o'e. Kabiok oeku ebadipdip hora bima kabia bun. Kabiok oeku ebadipdip hora bima ixima bun.

¹³ Waram ğuto oceak. Dace oceğebaa'įjojo. Um cĩcã jepupupum oeku. Ya'õberen ixex dace o'jewāwā.

— Karem ğu ipi juayũ! — io'e ya'õberen. — Ipi-atpi'ajojom cĩcã jeedop ip — io'e ya'õberen. — Karem ğu ipi juayũ — io'e. — Ipiat'ajojom cĩcã jeedop ip — io'e. — Warara'acat ğasũ jeparasuy jo'iat ğuyde Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ — io'e. — Ebapũg̃ayũ mabuk jeparasuy jo'iat ğuyde — io'e. — Ixeyũ be imuyde buje, ipiat supi'ajo jĩjã ipi juayũ — io'e ixex dace.

9

¹ Ğebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ğuyde Deus ekawẽn tojtjot'ukat. Pũğpõğbi o'e ip imuydedem kuy. Kasopta jo'iat ojojjo—kabi kadiwi o'takopiata jo'iat. Kabi beat chave o'ğũm ixex be ikũybioreğ cĩcãatkũy domudip'ukap echave. ² Kasopta jo'iat iğõ kũy o'sukũynomudip'uk ibo echavem. Ikũynomudip'uk puje, o'tiğcēm ikũy bewi. Waẽn yoboğat peatiğ puxim o'tiğcēm. Iğodiğ kaxi o'ğupinēm tiğboğ cĩcã buye. Soat tağ o'e kabiok. ³ Arõxëkxëk co'iyayũ o'kop ixex diğ eju. Ipi kay ip o'kop. Dat puxim ip tõğtapi osodop Deus a'õbi.

⁴ — Kapĩ'idip cuy epetimukẽrẽrẽn ġu — io'e kabi beat cebe ip—arõxẽkxẽk co'iyũ be. — Tũmũn'ip'ip tak cuy epeyopmukẽrẽrẽn ġu — io'e. — Wara'at tak cuy epe'gukẽrẽrẽn ġu kadai — io'e. — Teku Deus ebekit iam topa'a bararuk'ũmayũ kay acã juy epeju — io'e. — Ixeyũ be acã juy ipiat epesupi'ajoat — io'e cebe ip—arõxẽkxẽk co'iyũ be. ⁵ — Ğasũ bit puk yaoka pi ma eywebe — io'e cebe ip. — Ipiat pit epesupi'ajojoat cebe ip 5 kaxi bun ma — io'e cebe ip.

Ixeyũ arõxẽkxẽk co'iyũ tõġtapi osodop ip dat puxim. ⁶ Deus ebekitkit'ũmayũ be ipiat o'supi'ajojoat ip dat tõġtapi jo'i 5 kaxi bima—topa'a bararuk'ũmayũ be. Imẽnpuye je'ũap kudadam ip jeeku. Inaka je'ũap ip tobuxik ġu. Je'ũ ojuy ma'ġu ip jeeku. Inaka ce'ũ ba'ore je'e ip.

⁷ Ixeyũ arõxẽkxẽk co'iyũ cavaroyũ buxim osodop ip—jenopaġõġõm cumayũ buxim—icaat kuġ ip jew-ebe. Jadaġat kuġ ip oeku ouro muġẽġẽ jo'iat kuġ. Aġokatkat topa buxim ip o'topadop. ⁸ Ayacat'adap puxim ip o'yadaptop. Leão nũy buxim o'tũydrop ip. ⁹ Icaat kuġ oeku ip jekũm'a eju—ferro muġẽġẽ kuġ. Carro jenopaġõġõap kay daodaodao ma cucum iap a'õ buxim o'ceġeba'a'õnuy—cavaroyũ imupuxikpuxiġiap a'õ buxim. ¹⁰ Dat puxim ip oeku tõġtapiat kuġ jekpu be. Jenõġtapiian ma juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan topa'a bararuk'ũmayũ be. 5 kaxi bima juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan cebe ip. ¹¹ Ixeyũ kukukat ikũybioreġ cĩcãatkũy beayũ kukukat osunuy. Ixe butet Abadom i omuy Judeuyũ a'õm—Hebreu a'õm. Apolião i omuy ibutet Grego a'õm. Ibutet wuyumu'ũm'ũm'ukat iape wuya'õm.

¹² Kuy pũġ o'kap ipararu jĩĩãat. Xepxep mabuk omuyku.

¹³ Ĝebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ĝuyde Deus ekawĕn tojtjt'ukat. 6 be o'e ip imuydedem kuy. Tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewiat'a'ō oya'ĵjojo—ouro muĝĝĝ'a bewiat'a'ō—Deus abikbikap wapat'a'ō. ¹⁴ Ixe a'ō o'jekawĕn ixe Deus ekawĕn tojtjt'ukat pe—imuyde isuat pe.

— Ebureyū juy eĝuwekap — io'e. — Ebadipdip omuy ip taomūnmūn — io'e. — Taomūnmūn ip omuy Eufratesdi xe—tiboĝati xe — io'e.

¹⁵ Kabi beat a'ōbi ixeyū Deus ekawĕn tojtjt'ukayū soat kuĝ ip osodop jebui be. Soat kuĝ ip osodop pūĝ yaoka am ebapūĝayū'in—ipi watwat'in. Deus epeju i'eap wiwim ip osodop. Wara'at koato be ĝu jeeju ip ixeyū aoka am, wara'at kaxi be ĝu dak, wara'at kabia be ĝu dak, wara'at ehora be ĝu dak. Deus pe “Epeju” i'e buje acā jeeju ip ixeyū aoka am. Ixeyū ebadipdipayū o'ĝuwekap.

¹⁶ Pebūrū ixeyū esorarayū iap awĕĝ oyawĕĝtobuxik kuy. Tak'ūm ip osodop—ade jĵā. Kiiiian. 200,000,000 be ip osodop—cavaro akpi jejeayū—nopaĝōĝō'ukayū.

¹⁷ Sorarayū ōhōyū ojojajo wexey jo'iat pe cavaroyū. Ixeyū akpi jejeayū dak ojojajo. Soat yakpi jejeayū icaat kuĝ ip osodop jekūm'a eju. Pūĝpūĝ ikūm'a ejuat ipakpuk osunuy daxa buxim. Warara'acat iremrum osunuy wita'a buxim—yadeiboĝat'a buxim—safira'a buxim. Warara'acat ipekuk osunuy enxofrenōm puxim. Cavaro'a leāo'a buxim o'yanuy. Ibi daĝwi diĝ cĕmcĕm o'e daxadiĝ, enxofrenōmtiĝ tak. Daxa dak cĕmcĕm o'e ibi bewi. ¹⁸ Ade jĵā ipi watwat oap ip cavaro bi daĝwi ijēm'ibit pibun—daxae pibun, daxadiĝ pibun tak, enxofrenōmtiĝ pibun tak. Pūĝ'ūm oe'ū ebapūĝayū'in. Xepxep o'jepoyat. Imĕn ma ip oap. Xere'ūma ipi watwat oap. Ade jĵā.

¹⁹ Cavaroyū ipi watwat o'yaoka jebi bewi o'jēm ian, jedaybu bean tak. Ipiat o'supi'ajojoat ip ipi watwat pe puybu nuypi jo'i.

²⁰ Cavaroyū ipiatpi'ajojoanap epere buje, jemumuḡē kay jetabucap o'jepere ḡu ip—o'jepoyat'iaiyū. Wuyju Deus kay iap co'i ip osodop jemumuḡē kay jījā. Jemumuḡē kay jījā ip osodop—ouro muḡēḡē kay, prata muḡēḡē kay dak, bronze muḡēḡē kay dak, wita'a muḡēḡē kay dak, ip muḡēḡē kay dak. Ibiōḡbuk kērēayū kay dak ip osodop. Ixeyū emumuḡēḡē be ijo ba'ore, cekūyjo ba'ore dak ip, cexīḡxīḡ pa'ore dak ip. Inaka tūybe iteyū deusyū iān o'e ip. Oe'ū'ū ḡu ip arōxēkxēk co'iaiyū nūy pibun, cavaro nūy pibun tak. Imēnpit jetabucap o'jepere ḡu ip jemumuḡēḡē kay. Deusat kay ḡu ip o'e. ²¹ Wara'acat aokakaap ip o'jepere ḡu. Jebukaypacap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat tayxi kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat itop kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat pubut tujupa'um'umap tak o'jepere ḡu ip. Oibu'un ḡu ip ikērēat muḡēḡēm.

10

¹ Ḡebuje wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjot'ukat—ya'ōbacaat. Kabi kadiwi kom pima ojojojo. Ixe esay kabikerereat co'i osunuy. Koropsanobu o'jebueku yakokoreren. Ixe dopa kaxiepiat puxim o'toponuy. Ixe dao daxae iecūḡat puxim o'taonuy—isopat puxim. ² Livrodup kuḡ osunuy jebui be—tup'īcatup kuḡ—tupayaatup kuḡ. Jei o'suimōḡ tiboḡ cīcāati be jedaoat kadiat i. Jedao'ūḡat kadiat i bit o'suimōḡ ipi be. ³ Ya'ōberen o'jewāwā leāo ewāwāap puxim. Cewāwā buje 7 be xiririkpaw'iat o'ya'ōbu ya'ōberen. O'jepaw ya'ōberen. ⁴ Cepaw isum apēn cuk ip o'e iaptup kuka otupmubararak. Kabi beat pit o'jekawēn owebe.

— Apēn 7 be xiririkpaw'iat o'e ewebe iaptup ḡu juy etupmubararak — io'e owebe. — Etupmubararak ḡu juy warara'acat pe itaybicap puxim — io'e owebe.

⁵ Ğebuĵe o'jebaepacũĝ kabi kay Deus ekawĕn tojotjot'ukat jeba'at kadi—tiboĝ cĩcãati be cũĝ'iat—ipi be cũĝ'iat—kuy ojojoiat. ⁶ O'jekawĕn Deus a'õpiju. Ixe Deus soat em itait. Je'ũ ĝu ixe bit. Ixe juk kabi o'ĝuĝĕ, soat kabi beacat tak. Ipi dak cuk o'ĝuĝĕ, soat ipi juacat tak. Tiboĝ cĩcãati dak o'timuĝĕ, soat tidaĝacat tak.

— Ğasũ bitibun ĝu jeku — io'e Deus a'õpiju. ⁷ — “Soat je'bapuk obikuyap taĝ,” i juk o'e Deus jebuywatwat'ukayũ be—jekawĕn muwĕnuwĕn'ukayũ be — io'e owebe. — Apĕn Deus ibikuy osunuy iap iba'arĕm osunuy soat pe kuy bima — io'e. — Ixe ekawĕn tojotjot'ukat pe jeparasuy jo'iat muyde buje bit, soat je'bapuk apĕn ibikuy osunuy iap taĝ—kanomũmat pe jeparasuy jo'iat muyde buje — io'e owebe.

⁸ Kabi kadiwiat a'õ waram oya'ĩjojo. Waram o'jekawĕn owebe.

— Tupayaatup cuy etupu—tup'ĩcatup—Deus ekawĕn tojotjot'ukat pui bewi—ipi be cũĝ'iat pui bewi—tiboĝ cĩcãati be cũĝ'iat pui bewi — io'e owebe.

⁹ Oju cekay.

— Ma — i oce cebe. — Etupũm owebe, — i oce cebe.

— Juku — io'e. — Etupu — io'e owebe. — Etup'o — io'e. — Ebi be bima tupkurukuru je'e eit puxim — io'e. — Edada be bit, tupsak je'e — io'e.

¹⁰ Otupu ibui bewi tup'ĩcatup, tupayaatup. Otupkũn. Otup'o. Tupkurukuru o'e obi be bima. Tupkũn puje bit o'e tupsak odada be.

¹¹ — Waram tak cuy apĕn Deus adeayũ idaxijo iap ekawĕn cuy eĝuwĕnuwĕn soat pe — io'e owebe. — “Ixe soat tiwatwayũ'in idaxijo pin,” i juy ece, “soat ka watwayũ'in tak, soat eipi watwayũ'in tak, soat a'õm kawĕnwĕn'ukayũ'in tak,” i juy ece soat pe — io'e owebe.

11

¹ Ğebuje kabi beat imuweğũnğũnap'ip o'yopũm owebe.

— Deus eju kawẽnwẽnap'a juy eyamuweğũn—yaboğat'a — io'e owebe. — Wũnca mupikupikap'a dak cuy eyamuweğũn—caixa'a — io'e. — Pebũrũ paxi e'em “Èn xipat cĩcã,” i Deus pe ceweju kawẽnwẽnap'a be? Ixeyũ dak cuy eğuweğũn — io'e owebe. ² — Kacũğkadiat pit cuy eğuweğũn ğu—yakokorerenayũ yanaxinõm — io'e. — “Wekawẽn kay'ũmayũ jeõm oweju kawẽnwẽnap'a naxinõm pe,” i juk o'e Deus — io'e owebe. — 42 kaxi bun warẽmtağ ma jeku ip Deus ka dağ—ikẽrẽat kuğ ğuiat ka dağ — io'e owebe. ³ — Xepxepayũ oğuju wekawẽn muwẽn ãm — io'e. — Ikurususucat kuğ jeku ip jesay kuğ oceğuycũğ eykay eyju warẽmtağ ma jekukum puye iap mubapuk am soat pe. Ibun cĩcã jeedop ip Deus ekawẽn muwẽnuwẽn—1,260 kabia bun — io'e.

⁴ Ixeyũ xepxepayũ oliveira'ip puxim wekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Lamparina'a mũn puxim tak ip—ipi juacat kukat etabun anuynuyat'a buxim. ⁵ Warara'acayũ warẽmtağ ixeyũ xepxepayũ kuk ojuy bima, daxa cẽmcẽm ikõmbie dağwi yaoka am. Imẽnpuye je'ũ ip warẽmtağ ikuk ojuyayũ. ⁶ Ixeyũ a'õbi muba'at ajẽmjẽm ğu Deus ekawẽn muwẽnuwẽn ip pima. Deus a'õbacaap kuğ ip xepxepayũ. Idi'a dak ip idimuwxat toy ja'õbi. Ja'õbi ip warẽmtaksuğat ğudot ipi juayũ mu'ũm ãm, ku becat mu'ũm ãm tak, ku muypi'ũm ãm. Imudot pin pima, ip ğudot.

⁷ Deus ekawẽn muwẽn epere isum yoboğ cĩcãat jajẽm ipararu jĩjãat. Jajẽm ikũybioreğ cĩcãatkũy bewi. Jebacacan je'e xepxepayũ eju. Xepxepayũ a'õbacaap ğu'ũm ipararu jĩjãat. Yaoka ip. ⁸ Ixeyũ'ũm'ũm jebit po'i jeedop akidağ ikaboğatka be—korosa be ixeyũ kukukat

o'subamupaya ip iatka be. Po'i jeedop ip uk'a ukpibubu be soat pe ijo am. Ibo ka watwat kay ġebum pima:

— Sodoma ka watwat co'i ip ikērēat kuġ — i wuyju e'em.
— Egito eipi watwat co'i ip ikērēat kuġ — i dak.

⁹ Ibun'ūma jeak ip adeayū ixeyū'ūm'ūm jebit kay—ebapūġ kabia bun ma, ipidaseat kabia dak. Adeayū jeak ixeyū'ūm'ūm kay—soat eipi watwat'in, soati watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Ikot an ġu ip.

— Ixeyū'ūm'ūm cuy epejokot ġu — i je'e ip soat.

¹⁰ Icocok cīcā je'e ip ipi juacayū xepxepayū'ūm'ūm oe'ū iap kay—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm oe'ū iap kay. Peta ġuġē ip jecokcokap pibun ma. Iūmūmap je'ġūm ip jewewebe jecokcokap pibun. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ipiat o'supi'ajoat ipi watwat kay—ixeyū xepxepayū. Imēnpuye icocok je'e ip xepxepayū'ūm'ūm e'ūap kay. ¹¹ Xet. Xet. Xet. Kabiam. Kaxicuġ pima, puw, Deus o'jepuw cekay ip jebidom. Waram ip o'jetait. Kirik'āy. O'āy'āy ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e waram ip o'jetait iap o'tobuxik puye. ¹² Kabi beat ya'ōberen o'jewāwā xepxepayū be—Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be—waram o'jetait'iaiyū be.

— Epeyeu juy ijodi — io'e cebe ip.

Jekay itakomaayū etabun ma ip o'jeu kabi kay ġebu je bit. Kabikererereat taġ ip o'jeu.

¹³ Ceu isum ip ipi o'jexixi jījā. Pūġ kadi o'sukamu'ūm 10 beatka'in. Tak ġu oap ip ipi exixi buje. Ade jījā oap ip. 7,000 beayū'ūm'ūm oap ip. Iparara jījā o'e ip o'jepoyat'iaiyū.

— Deus soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.
— Kabi beacayū kukukat soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.

¹⁴ Kuy xepxep o'kap ipararu jījāat. Aḡ cuy epesop imēnpit. Wara'at cuy omuyku ipararu jījāat. Ebaḡūḡ jeedop ip.

¹⁵ Ḡebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ḡuyde Deus ekawēn tojotjot'ukat. 7 be kuy imuydedem o'e. Ka'ūmḡu wara'at. O'e kuy.

— Ḡasū Deus soat kukukan o'e — io'e kabi beayū ya'ōberen. — Ixe emunaē dak soat kukukan o'e ḡasū — io'e ip. — Soat em ixe soat kukukan jeenuy. Puḡūn xe'e ixe soat kukukan iap i'ūm? Ka'ūma em ma — io'e ip.

¹⁶ Ya'ōbuyxiayū dak piḡ'i o'at'at ip jedop am ipi ju Deus wap “Ēn xipat” i'e am cebe—24 beayū, Deus xeyū, jabikbikap ceje kaxikxik'iaiyū.

¹⁷ — Ocekukukat, ēn acā Deusat — io'e ip. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Ḡasū ēn etabēḡ — i. — Kuyje dak cuk adi etabēḡ eḡuy — i. — Kuy juk a'ōbacaap eḡubapuk soat pe — i. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i oceju e'em ewebe — i. — Soat kukukan ece ḡasū — io'e ip. ¹⁸ — Ekay itabut'ūmayū itakoma jījā ekay, etakomaap mubapukap ehora oajēm puye — i. — Ḡasū ipiat esupi'ajojoat a'ōkay'ūmayū be — i. — Imēnpuye itakoma jījā ip ekay — i. — Apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iaptei eteida soat pe ce'ū'ūayū be — i. Cedaḡ ma juk adi oekuku ip iaptei eteida ebuywatwat'ukayū be—ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak, soat ebekitkit pe dak, ibuyxim ekukuk'ukayū be dak — i. — Soat pe cedaḡ ma eteida—yoboḡayū be, ka'ūmaayū be dak — i. — Ḡasū dak ipi mu'ūmu'ūm'ukayū eḡu'ūm—a'ōkay'ūmayū — io'e.

Imēn o'e ip ya'ōbuyxiayū Deus pe.

¹⁹ Deus nuynuyap'a exĩntabi o'jekoce ģebuje—kabi beat'a. Deus ekawẽn kukatopa mũn'a yabapuk o'e soat pe—witadopa be ibararak iat mũn'a—caixa'a—ouro muġẽġẽ'a. Iġo'a jo isum xiririkiat o'jepaw ya'õpuruġ. Kõnẽkõnẽk io'e. Xiririk xiririk io'e. Ipi o'jexixi jĩjã. Akadadada o'ta'at ipi be ta'ade.

12

¹ Ģebuje wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboġat. O'jebapuk omukũyjo am apẽn ġuyjom jebapuk iam. Koam ayacat ojojojo. Iekabek oeku kaxiepiat kuġ. Kaxiaat ixẽ i diotpe osunuy. Ouro muġẽġẽ osunuy ya be—12 be kasopta kuġat. ² Yukreġ osunuy. It kam pasuġ osunuy. Ya'õberen o'jewãwã je'it pibun.

³ Ģebuje wara'acat o'jebapuk kabi be omukũyjo am apẽn ġuyjom jebapuk iam. Seġemoxixi jo'iat ojojojo ipakpukat. 7 be ya'a o'yanuy. Soat'a be ouro muġẽġẽ kukukuġ osunuy. 10 be yakanasũ. ⁴ Ta'adeata kuġ oeku jenomuju jedoaybu eju kasopta. Pũġta o'ta'uk kasopta ebapũġayũda'in. Tamuy'at'an oeku ipi kay. Cũ. O'jecũġ yukreġat tobuxik puje. Ixe wap cũġ'i osunuy i'it oap ojuy. Ikap isum i'it o ojuy osunuy. ⁵ Ayacat o'su'itkap aġokatkat. Ixe aġokatkat soat ka kukukan jeenuy ġuyjom. Ya'õpuruġ ip jukuk jebui be icaat kukat puxim. Ka'ũma ma kũyjobit'ũm jeenuy ixẽ a'õ kay. Soat ya'õ kay jeedop ip kũyjobit. Bekicat kap isum Deus pit o'takoy. Kabi kay o'tujuu soat em jeenuy âm jexe. O'tujuu seġemoxixi be i'oap puxim. ⁶ Ayacat tak o'jenapõn uk'a'ũmat kay. Iboce kuy juk Deus soat o'ġumuxipan tũy âm. Deus xipan jukuk iboce. 1,260 kabia bun xipan jukuk.

⁷ Ģebuje nopagõġõm o'e ip jeweweju ma kabi beacayũ. Miguel a'õkayayũ nopagõġõm o'e seġemoxixi a'õkayayũ

eju. Miguel a'ōkayayū Deus ekawēn tojtjtjot'ukayū. Seğemoxixi a'ōkayayū Deus ekawēn tojtjtjot'uk osodop ip kuy bima. Ğasū bit oibu'un ip Deus ekawēn tojtjtjon. ⁸ Miguel a'ōkayayū seğemoxixi a'ōkayayū a'ōbacaap o'ğū'üm. Top pa'ore o'e ip kabi be. Deus oibu'un ip ikuğ. ⁹ Seğemoxixi o'ğujēm ip kabi bewi. Kuyje seğemoxixi puybum osunuy—Deus ekadai be osunuyiat. Ibiōğbuk kērēayū kukukat ixē. Satanás i ibutet. Ibutet ade. Soat ipi watwat muğuykukuku'ukat ixē. Ixē ma o'joxik ip kabi bewi. Ipi kay o'joxik ip ya'ōkayayū eju.

¹⁰ Ğebuje kabi beat oya'ıjojo. Ya'ōberen o'jekawēn. Imēn ixē o'e:

— Ğasū bit Deus ipi juacayū daxijojoapi oibu'un — io'e. — Kuy juk ja'ōbacaap o'ğubapukpuk soat pe — io'e. — Ixē açā soat kukukan o'e — io'e. — Deus emunaē dak ja'ōbacaap o'ğubapukpuk soat pe—Cristo — io'e. — “Soat podi ma wa'ōbaca,” io'e soat pe — io'e. — Wuykitpitpiyū muymuy'ukat o'joxik kabi bewi — io'e. — Ixē te'e ma imuymuy'uk ip osunuynuynuy Deus pe — io'e. — “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i te'e ma e'e'uk osunuynuynuy. Soat em wuykitpitpiyū muymuy'uk osunuynuynuy—kabiabun, iximabun tak — io'e. — Deus ixē bit o'joxik kabi bewi — io'e. ¹¹ — Iparara ğu ip osodop warara'acat pe jaokaap puxim wuykitpitpiyū Jesus kayayū — io'e. — Jetabucap o'jepere ğu ip jaokaap puxim. Itabut osodop ip mēmē buxim o'jedoyekereren je'ū ām wuywebeam iap kay — io'e. — Ibu'u ğu o'e ip kawēn icēmat muwēn ām — io'e. — Imēnpuye jemuy'muy'ukat a'ōbacaap o'ğū'üm ip — io'e. ¹² — Imēneju: “Kabi icokcok cuy jeenuy,” i ōn e'em. “Kabi beacayū dak icokcok cīcā juy jeedop ip,” i ōn e'em — io'e. — Karem ipi juacat, tiboğ cīcāati beacat tak — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop, ibiōğbuk kērēayū kukukat kuy o'kop cekay ip puye — io'e.

— Itaybit darem ma ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayũ be iam — io'e. — Imēnpuye itakoma jījã o'e — io'e.

¹³ Ipi be juk oxik ip iam itaybit pima, ayacat tobatban oeku—ağokatkat'it'it kukat tobatban—ikap'isuat kukat tobatban. Tobatban oeku yaoka ojuy. ¹⁴ Inaka Deus dace buximat eğeba o'ceğebaũm ayacat pe. O'ceğebaũm cebe pupupum jenapõn âm jeka kay—uk'a'ũmatka kay. Ibo ka be Deus xipan ixe jukuk. Ebapũğ koato bun xipan jukuk, ipidaseat koato dak. Cekaykay ba'ore jeenuy puybu jo'iat pe. ¹⁵ Seğemoxixi bit idibi o'timujēm jekõmbie dağwi. Idixidi buxim o'timujēm. O'timujēm wũy jījã ayacat tujowacap ojuy. ¹⁶ Ipi bit ayacat o'taxijo. O'jedeğ idibi õm âm seğemoxixi kõmbie dağwiati õm âm. ¹⁷ Imēnpuye seğemoxixi itakoma jījã o'e ayacat kay. O'ju nopağõğõ âm ixe uktakyũ eju—soat eju—Deus ekawēn kay kũyjobicayũ eju—Jesus ekawēn tağ jekuku'ukayũ eju—kawēn icēmat tağ jekuku'ukayũ eju. ¹⁸ Seğemoxixi bit ka'oririt pe osunuy. Cũğ'i osunuy ka'ũma kuğ ma—ibuipuk ma.

13

¹ Ğebuje ipararu jījãat ojojojo. Tiboğ cĩcãati bewi jeuhum o'e kapurũğ kay. 7 be ya'a. 10 be yakanasũyũ. Ouro muğēğē kukukuğ osunuy soat akanasũ dağ warara'acat kukuk'ukat adağat puxim. Deus muymuyap ibararak osodop soat'a dağ. ² Ixe ipararu jījãat leopardo buxim osunuy—wida buxim. Ixe i urso i buxim—widabaro i buxim. Leão bi buxim o'subinuy. Seğemoxixi ja'õbacaap o'ğũm ipararu jījãat pe. Jabikbikap tak o'ğũm cebe. Imēnpuye seğemoxixi jo'i o'e ya'õca. Kũyjobit o'e ip seğemoxixi a'õkayayũ ipararu jījãat a'õ kay dak. ³ Pũğ'a werowero kuğ o'yanuy ipararu jījãat'a. Ce'ũat'a jo'i o'yanuy. Weroweroğ pit kuy oiyo. Imēnpuye:

— Apēnpuye xe'e oe'ū ġu werowero pibun? — io'e ip jewewebe ipi daġacat.

Itabēġbēġ o'e ip yajojom. Kūyjobit ip o'e ya'ō kay oe'ū ġu buye. ⁴ Seġemoxixi ja'ōbacaap o'ġūm ipararu jġjāat pe. Imēnpuye soat ipi juacat itabut cġcā osodop seġemoxixi kay. Ipararu jġjāat a'ō kay dak ip osodop.

— Soat podi ma ipararu jġjāat ja'ōbacaap kuġ — i te'e ma o'e ip. — Ka'ūma be ma ixē a'ōbacaap mu'ūm put — i te'e ma o'e ip.

Tūybe seġemoxixi Deus iān o'e ip.

⁵ Seġemoxixi o'jekawēn ipararu jġjāat pe.

— Deus cuy ejomuymuy — io'e cebe. — Ekawēnkērēm cuy eġuy — io'e cebe — Quarenta e dois kaxi bun cuy ejeku ipi daġayū paraktaġ — io'e cebe.

⁶ Imēnpuye ipararu jġjāat Deus o'jomuymuy jġjā. Deus o'subutetmuymuy. Deus nuynuyap tak o'jomuymuy jġjā. Kabi beayū dak o'jomuymuy jġjā.

⁷ — Deus ebekitkit eju juy nopaġōġōm eġuy — io'e seġemoxixi cebe. — Eġubu'un cuy ip Deus kay — io'e ipararu jġjāat pe.

Seġemoxixi ja'ōbacaap o'ġūm cebe soat tiwatwat'in ya'ō kay i'e am, soat eipi watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Soat ip kūyjobit o'e ya'ō kay. ⁸ Imēnpuye jewemuġuykukukum ip je'e ipi juacayū. Tūybe Deus iān je'e ip ipararu jġjāat pe.

— Ēn acā Deusat — i te'e ma je'e ip.

Ixe kay ip itabut je'e apēn wuyju wuyetabut Deus kay iap puxim. Mēmē buxim oe'ūiat pubutup pe ibutetet ġu ip—abuyū Deus xe itait jeedop iaptup pe. Iġodup pe osodop ġu ibutet ip ipi muġē'isum ma.

⁹ Iboam eyetaybit pin pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

¹⁰ Taomūnmūn ijuibit taomūn ma ip. Payaom yaoka'ibit yaokan ma ip payaom. Imēnpuye yukpiceġēm ġu juy

jeedop ip Deus ebekitkit jetabucap kuḡ ipiat'ajojom ma'ḡu ip. Itabut cīcā juy jeedop ip cekay.

¹¹ Ḡebuḡe wara'at ojojojo ipararu jījāat. Xepxep osodop ip ḡasū. Ipi bewi o'jēm badiwi. Xepxep akanasū o'yakanasūnuy. Cordeiro'it'it akanasū jo'i. Seḡemoxixi ekawēn co'i o'jekawēn kawēnkērē. ¹² Ya'ōbaca jījā osunuy koapat ipararu jījāat a'ōbacaap co'i. Ja'ōbacaap mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat a'ō kay juy epesop — io'e soat ipi juayū be. — Werowero pibun oe'ū pin iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip. — Kuy oiyo iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip.

Imēnpuye ya'ō kay o'e ip ipararu jījāat a'ōbi. ¹³ Wuywebe imuḡē ba'oreap mubapukpuḡ oekuku koapat ipararu jījāat. Ja'ōbacaan daxa o'ḡukopkop kabi bewi. Ipi kay o'ḡukopkop soat etabutpe ixeyū mutabut am jewekay. ¹⁴ Soat ipi juayū o'ḡuḡuykukuku iba'oreap o'ḡubapuk puye. Wuywebe i'e'ba'oreat mubapukpuḡ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat puximat cuy epeḡuḡē wita'am — io'e soat ka watwat pe. — Payaom werowero ip o'ḡuḡēiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e. — Oe'ū ḡuiat puximat cuy epeḡuḡē — io'e.

Imēnpuye ixē buximat o'ḡuḡē ip wita'am. ¹⁵ Kanomūmat ipararu jījāat ya'ōbacaap o'jat koapat pewi ja'ōbacaan. Ya'ōbacaap o'jat koapat puximat mutait am. Imēnpuye o'jetait koapat puximat—wita'a muḡēḡē. Cekawēn put o'e. Jekay itabut'ūmayū dak yaoka but o'e cebe.

¹⁶⁻¹⁷ — Obutet cuy epesubutetmubararak eybūnū'a be eyba'at kadi, eydopa'a be dak — io'e. — Obutet mubararak'ūm pima, wenúmero ma epeḡubararak eydopa'a be, eybūnū'a be dak — io'e.

Imēn ixe o'e soat pe ipi juayū be—ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'ūmayū be dak; yopīcayū be, kariwayū be dak; jekpiwatpin ma kapikpik'ukayū be, tei'ūma kapikpik'ukayū be dak. Cewebubut pu ba'ore osodop ip topa'a bararak'ūm pima, ibūnū'a bararak'ūm pima dak. Tarekrek tak teida ba'ore ip osodop ixe butet ibararak'ūm pima, ibutet enúmero ibararak'ūm pima dak.

¹⁸ Wuyetaybitbicap cuy ajat wuyetaybit am iboam. Wuyetaybit pima bit ixe enúmero imuweğün put kuka o'e wuywebe. Ağokatkat putet co'i ixe enúmero. Ixe enúmero 666.

14

¹ Deus omukūyjojom mabuk osunuy apēn jebapuk āmap kabia be iam. Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oğuy wexey jo'iat pe. Mēmē buxim oe'ūiat ojojojo. Cūğ'i osunuy co'a bicūğpe—Siāo'a bicūğpe—Jerusalém ka beat'a bicūğpe. Adexiri osodop ixe eju—144,000 beayū. Mēmē butet ibararak osodop topa'a be ip. Ixe ebay butet tak ibararak osodop topa'a be ip. ² Kabi kadiwiat'a'ō dak oya'ījojo. Ya'ōboğ o'ya'ōnuy ti'acap'a'ō jo'i. Ya'ōpuruğ tak o'ya'ōnuy xiririkiat'a'ō jo'i. Ya'ōdip cīcā dak o'ya'ōnuy adedeayū jebubut'uk muydedem pimaap a'ō buxim—harpa muydedem ip pimaap a'ō buxim. ³ Ixeyū 144,000 beayū pibodo iisuan ip o'jebibododon. Deus abikbikap wap kacūğcūğ'i osodop ip jebibododon, ebadipdip itabēğayū wap tak, 24 beayū ya'ōbuyxiayū wap tak. Ka'ūma be ma itaybit put ibo pibodom. 144,000 beayū be acā itaybit put—Deus emudaxijojoyū be acā—ipi ju oekuku'iyū be acā. ⁴ Ixeyū 144,000 beayū o'jewemukērērēn ğu—pūğ em tak ka'ūma. Soat tağ iisu ip osodop ayacat eju o'jepo ğu bukiat puxim. Mēmē badiptatam oekuku ip soat tağ. Deus ixeyū o'taxijo

kūyjobit'ūmayū parakpewi—ipi juacayū parakpewi. Ixeyū ma koam o'jewejak Deus kay soat em jedop am cexe. Mēmē kay dak o'jewejak ip soat em jedop am cexe.
⁵ Napapa'uk ġu ip osodop. Soat tağ ip iisu.

⁶ Ğebuże wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjt'ukat. Um oeku eium. Kopkom oeku kawēn idipat muwēn ām soat pe ipi juayū be—soat iwarururuayū be, soat tiwatwat pe dak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū be dak, soat eipi watwat pe dak. Kawēn idipat i'ūm ġu. Soat em itabucayū ibo muwēnuwēn jeedop. I'ūm ġu cekawēn—kawēn idipat.

⁷ — Ibuyxim cuy Deus epejukuk — io'e ya'ōberen um cīcāat. — “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i juy epe'e'e — io'e. — Ğaxīn ma ixē Deus ideida soat pe apēn ipi dağ pima juk adi oekuku ip iaptei — io'e. — Xipacat je'ġūm xipacayū be. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūğrūğ'ukayū be bit — io'e. — “Warara'acat podi ma ēn xipat,” i juy epe'e'e Deus pe — io'e. — Ixe Deus kabi o'ğujurūğ, ipi dak — io'e. — Tiboğ cīcāati dak o'timujurūğ — io'e. — Idi'a dak o'ti'amujurūğ — io'e.

⁸ Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat koapat nomuju oeku. Um oeku eium.

— Babilōnia ka watwat puximayū a'ōbacaap oi'ūm — io'e. — Ikērēat muğēğē'uk osodop ip soat ka watwat eju — io'e. — Warara'acat tayxi eju jepopo'ukap puxim ikērēat muğēğē'uk ip osodop, warara'acat itop eju jepopo'ukap puxim tak — io'e. — Ğasū bit ixeyū a'ōbacaap oi'ūm — io'e.

⁹⁻¹⁰ Wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat ojojojo—soat tağ iisuayū. Ebağūğ ip um oekuku eium.

— Ipararu jījāat pe “Ēn xipat cīcā” i'e'e'ukayū ipiat supi'ajojo jījā—ixē jo'iat pe “Ēn xipat cīcā” i'e'e'ukayū dak — io'e. — Ibutet pararak topa'a beayū dak ipiat supi'ajojo jījā—ibutet pararak ibūnū'a beayū dak — io'e.

— Deus itakoma jījā je'e ixeyū kay. Itabotaidabotbot ġu je'e ixeyū kay—pūḡ kay dak ka'ūma. Iba'ore je'e cebe ip jenapōn ām ipiat'ajojoap puxim — io'e. — Ipiat supi'ajojo jījā ma ip. Daxa be ipiat supi'ajojo ip, enxofre isopat pe dak — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū etabutpe ipiat supi'ajojo ip, soat taḡ iisuayū etabutpe. Mēmē etabutpe dak ipiat supi'ajojo ip — io'e. ¹¹ — Ixeyū beaptiḡ jediḡeuhum soat em daxadiḡ. Ka'ūmḡu kabi daḡ tiḡ'ūmat. Soat em ma tiḡteḡ e'em. Iximabun, kabiabun tiḡteḡ e'em — io'e. — Ixeyū be ipiatpi'ajojoap tak i'ūm ġu. Cebodoy ba'ore cebe ip. Kabiabun ipiat'ajojom ip jeedop, iximabun tak—ipararu jījāat pe “Ēn xipāt” i'e'e'ukayū, ixē jo'iat pe imēn i'e'e'ukayū dak—topa'a be ibutet pararakayū — io'e.

¹² Apēn ibutet pararak ibūnū'a beayū ipiat supi'ajojo jījā iap kay ḡebum pima, yukpiceḡēm ġu juy jeedop ip jetabucap kuḡ Deus ebekitkiyū—Deus a'ō kay kūyjo-bicayū—Jesus kay jetabucap kukayū.

¹³ Ḡebuḡe kabi kadiwiat'a'ō oya'ījojo.

— Pūḡpūḡ xipacayū'in mabuk yaoka ip ḡasū itakomaayū jetabucap epere'ūmayū, ipararu jījāat putet mubararakan ibu'u'uyū — io'e. — Icocok ip jeedop o'yaoka ma'ḡu ip — io'e. — Iboap cuy eḡubararak taperadup pe — io'e.

— Icēmān ēn e'em — i Deus biōḡbuk o'jede. — Icocok cīcā ma ip jeedop — io'e. — Ipi ju bima o'jekapikpik cīcā ip wuykukukat peam — io'e cebe—kabi beat pe. — Ce'ū buje bit ip jeebodoy — io'e. — Kapikap kay ḡu ip je'e — io'e cebe. — Jekaba'ūm ip — io'e. — Xipan cīcā ip o'jekapikpik iapteim tak ip idujuu jewēju — io'e cebe.

Imēn Deus biōḡbuk o'jede kabi kadiwiat'a'ō wa'ōpiju.

¹⁴ Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oḡuy wexey jo'iat pe. Aḡokatkat co'iat ojojojo. Xik'i

osunuy kabikerereat ceje. Ouro muḡḡḡḡ kuḡ jabe osunuy. Pēḡap kuḡ osunuy jebui be—tūybibiāt kuḡ.

¹⁵ Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi. O'jewāwā ya'ōberen kabikerereat cejeat pe.

— Epēḡām cuy etiptakat soat eipi daḡatip, kuy o'taop puye — io'e ya'ōberen. — ḡasū ma juy etiptakat — io'e.

¹⁶ Imēnpuye cococo'i o'e. Tiptatkan o'e jepēḡām kabikerereat cejeat. Jepēḡap o'ḡuyco. Soat eipi daḡatip takatkan o'e. Pere. Soat o'tiptakat. Kuy o'jepere.

¹⁷ ḡebuje wara'at ojojoho Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ixe dak o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi—kabi beat'a bewi. Ixe dak pēḡap kuḡ osunuy tūybibiāt kuḡ.

¹⁸ Ibocewi wara'at Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a xewi. Ixe daxa kukuk'ukat osunuy tōmte'okuatōm mupikupikap'a beat taxa kukuk'ukat. Ixe o'jewāwā ya'ōberen jebure be—pēḡap kukat pe.

— Epēḡām cuy uva'adot eyadot'aḡobidakat — io'e. — Soat eipi daḡatip pe juy eyadot'aḡobidakat — io'e. — Kuy o'yaop — io'e ya'ōberen.

¹⁹ Imēnpuye cocococo'i o'e. Yaḡobidakatkan oeku soat eipi daḡ uvadip taḡ. Perek. O'jepere. O'yamōḡ yamucakcakap'a be yabidi'uk am. Deus ipiat supi'ajojoat kūyjobit'ūmayū be apēn ip uva'a mucakcakcaḡ iap puxim.

²⁰ Ikaboḡatka etakobe yamucakcakcaḡ ip osodop. Xere ḡu o'yabidijēm uva'abidi. Yamucakcakkap'a bewiapti kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy buxim. Xere ḡu toy o'toyjēm. Kiiii iān toy. 3000 quilometrom o'toyjēm. Toydibida pūḡ metro ipidase dak o'jedoyeku—Deus ekawēn kay kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm toy.

15

¹ Ğe buje wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboğat. O'jebapuk omukūyjo am apēn ğuyjom jebapuk iam. 7 be ojojojo Deus ekawēn tojtjtot'ukayū. Omukūyjojoap iba'arēm mabuk osunuy oxe. Yoboğ osunuy. Ipararu jĵjāat osunuy. Warēmtaksuğat kuğ ip oekuku—āmap kuğ. Ipi kay ixik puje Deus jetakomaap ğu'ūm.

— Eyju ma warēmtaksuğat epejoxik kūyjobit'ūmayū be — io'e Deus cebe ip. — Wa'ōbi ma ipiat cuy epesupi'ajojoat cebe ip — io'e. — Ixeyū acā ojoxikat wetakoma eykay iap mubapuk am soat pe kūyjobit'ūmayū be — io'e Deus cebe ip—7 beayū be.

² Ğe buje iodi buximat ojojojo—vidro muğēğē. Vidro iwekoykey osunuy daxa eju. Ixiriruk osunuy. Ipararu jĵjāat a'ō kay'ūmayū dak ojojojo—ixe jo'iat a'ō kay'ūmayū dak—jebetet enúmero kukat kukat a'ō kay'ūmayū. Kacūğcūğ'i ip osodop iodi buximat xe—vidro muğēğē xe. Harpa'a muydedem ip osodop—Deus emuaūm muydedem. ³ Moisés bibodom ip o'jebibododon—wuykukukat puywatwat'ukat pibodom. Mēmē buxim oe'ūiat pibodom tak ip o'jebibododon. Ibom o'jebibododon ip:

Ocekukukat, ēn acā Deusat, i. Ęn soat podi ma a'ōbacaap kuğ, i. Yoboğ cĳcā eğūğēğēiat, i. Ocecokcok cĳcā ğebum am emumuğē kay, i. Ęn soat tiwatwat kukukat, i. Soat em cūğ ma ēn ocekuğ, i. Icēmān acā ēn e'em, i. ⁴ Abu ibuyxim ğu ekuğ? Soat ma ibuyxim ekuğ, i. Abu kuka i'e pin ğu “Ęn soat podi ma a'ōbaca” i? Soat ma imēn i'e pin, i. Ęn acā ikērēat kuğ ğu, i. Soat tağ eisu, i. Soat tiwatwat jajēm “Ęn xipat cĳcā” i'e am ewebe, i. Soat em cūğ ma ēn wuykuğ iap cocom soat ipi juacayū, i.

Ibom o'jebibododon ip. ⁵ Cebibododon epere buje, Deus eju kawēnwēnap'a oyajojo. Xīntabi ekoce buje oyajojo. Torojo'a o'yanuy ibo'a be—Deus nuynuyap cīcāap'a. ⁶ ⁷ beayū o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Warēmtaksuḡat kuḡ ip osodop ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be. Cesaysopsepat kuḡ ip osodop irucat kuḡ, iarixiḡsūḡat kuḡ. Ouro muḡēḡē kuḡ ip osodop jekūm'a eju. ⁷ Pūḡ ebadipdip itabēḡayū'in bacia'a jo'iat'a o'yaūmūm soat pe ⁷ beayū be—ouro muḡēḡē'a. Soat ip yakuḡ pūḡpūḡpūḡ jebui wedim. Yanopapūn ip o'yadop Deus etakomaap kuḡ—soat em itaicat etakomaap kuḡ. ⁸ Deus soat podi ma jedipap kuḡ iaptiḡ o'jediḡepōḡpōḡ soat'abi daḡ Deus eju kawēnwēnap'abi daḡ, Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ iaptiḡ tak. Soat iōm pa'ore ip osodop badiat'abi be ⁷ be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be warēmtaksuḡat xikap epere'ūm pima—ipiatpi'ajojoan epere'ūm pima.

16

¹ Ḡebuje Deus eju kawēnwēnap'abi oya'ījojo. O'jekawēn ya'ōberen ⁷ be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be.

— Epeju juy — io'e cebe ip. — Bacia'a buximat'a beati juy epetixik ipi kay—Deus etakomaapti — io'e. — Deus etakomaapti juy epetidi soat kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Epeju — io'e.

² Koapat o'ju Deus ekawēn tojtjt'ukat. Jebacia'a buximat beati o'tidi ipi watwat kay. Imēnpuye weroweropi o'jebak cebe ip—topa'a be ipararu jījāat putet kukayū be—ixe jo'iat a'ō kayayū be dak. Ipi jījā osodop, ierep cīcā dak, iohe ḡu dak. Kuy pūḡ ma jebacia'a buximat beati o'tixik.

³ Ḡebuje wara'at o'tidi jebacia'a buximat peati. O'tidi tiboḡ cīcāati be tiyuati be. Imēnpuye o'jediewexat.

Ce'uatoy buxim o'e. Imēnpuye idibi daḡacat oap soat. Soat ip oap idibi daḡayū'ūm'ūm. Kuy xepxepayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

⁴ Ğebye wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi idibi kay—tiyu'ūmati kay. Idi'a daḡ tak o'tidi. Imēnpuye o'jediewexat. Toy o'jediewexat. ⁵ Wara'at Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn Deus eju ḡebye bit. Ixe idibi kukukat osunuy—soati kukukat. Ixe ekawēn oya'įjojo.

— Ĕn ikērēat kuḡ ḡu—pūḡ em tak ka'ūma — io'e Deus pe. — Cūḡ ma Ĕn ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be soat pe — io'e. — Soat em ma etait. Kuyje dak cuk adi etait eḡuy — io'e. ⁶ — Kūyjobit'ūmayū ma juk adi ebekitkiyū'ūm'ūm o'yaoka. O'toymukereren ip. Ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak o'yaoka ip — io'e. — Ğasū bit cuy etoykōnat cebe ip toymukererenaptem — io'e. — Ikērēm cuk adi ip oekuku iaptei bubum ip ḡasū exewi — io'e Deus pe.

⁷ Tōmte'okuatōm mupikupikap'a xeat'a'ō dak o'jekawēn wa'ōpiju.

— Ocekukukat, Ĕn acā Deusat — io'e. — Ĕn soat podi ma a'ōbaca — io'e. — Ĕn cedaḡ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Cūḡ cīcā ewebe ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūm cīcā ip puye — io'e.

Kuy ebapūḡayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjot'ukayū.

⁸ Ğebye wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi kaxiepiat etabe. Imēnpuye adedeayū oipik ipi watwat. ⁹ Kūyjobit'ūmayū oipik cīcā kaxie pibun. Imēnpuye ip Deus o'jomuymuy jījā, ixe warēmtaksuḡati o'tidiat cebe ip puye. Imēnpit ikērēat muḡēḡēap o'jepere ḡu ip. “Ĕn soat podi ma a'ōbaca,” i'e bu'u'u jījā ip osodop Deus pe.

Kuy ebadi pdipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjot'ukayū.

¹⁰ Ğebuĵe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi ipararu jĵĵaat abikbikap pe—idip cĳcĳat pe. Imĕnpuye kabiokboĝ o'e cekay. Soat ya'ō kayayū kay dak kabiokboĝ o'e. Jekō ip o'sukōaha ipibun ma. ¹¹ Deus tak o'jomuymuy jĵĵā ip kūyjobit'ūmayū. Kabi beacat kukukat o'jomuymuy jĵĵā ip ipiat o'supi'ajo ip puye, werowero kuĝ ip puye dak—soat taĝ ipi jĵĵaat kuĝ puye. Inaka oibu'un'ūma ip ikĕrĕat muĝĕĝĕm. O'jĕm'ūma ip e iekĕrĕate daĝwi.

Kuy 5 be jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹² Ğebuĵe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi. O'tidi idibi be—tiboĝati be—Eufratesti be. Imĕnpuye o'tiap. Idibi o'tiapat taĝ e o'jeebapuk. O'tiap ipi juayū kukukayū beapem—kaxi jĕmap pewiacat peapem. ¹³ Ebaĵūĝ ibiōĝbuk kĕrĕayū dak ojojjo. Muo buxim ip osodop. Pūĝ o'jĕm seĝemoxixi kōmbie daĝwi. Wara'at o'jĕm ipararu jĵĵaat kōmbie daĝwi. Wara'at o'jĕm jewexe Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat kōmbie daĝwi. ¹⁴ Ixeyū ibiōĝbuk kĕrĕayū wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuĝ. Ixeyū ebaĵūĝayū cucum soat ka kay ika kukukayū mu'awero am nopaĝōĝō ām. Nopaĝōĝōm ip je'e. Nopaĝōĝōm pima Deus soat podi ma wa'ōbaca iap ĝubapuk soat pe.

¹⁵ — Eya'ōpicūĝcūĝ cuy epesop — i'e'em Cristo wuywebe. — Ibukurukat puxim oajĕm — i'e'em. — Adeayū aĝ'ūm pima oajĕmtujupa'um'um'ukat puxim — i'e'em. — Icokcok ip je'e wajĕmap wiwi'ukayū—jewemukĕrĕrĕrĕn'ūmayū — i'e'em. — Totiteayū buxim ip je'e wajĕm puje — i'e'em. — Isūsūn ĝu ip je'e — i'e'em Cristo.

¹⁶ Ixeyū ibiōĝbuk kĕrĕayū soat ka kukukayū o'ĝu'awero ip pūĝka be ma. Ixe ka butet Armagedom i omuy Hebreu a'ōm—Judeuyū a'ōm.

Kuy seis beayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹⁷ Ĝebuje kanomūmat jebacia'a buximat peati o'tidi eiumwi. Deus eju kawēnwēnap'a bewiat o'jewāwā ya'ōberen—Deus abikbikap xeat.

— Kuy o'e, io'e.

¹⁸ Imēn i'e buje, xiririk. Paw. O'jepaw. Xiririk-pawiat o'jepaw ya'ōpuruĝ cīcā. Tūmūn'a'ō dak o'jede ya'ōberen. Poroĝiat tak o'jede ya'ōpuruĝ. Ipi dak o'jexixi jījā. Puje buk a'ĝu o'jebapuk iboap? Ka'ūma ma. Ĝasū acā. Ipi mubapuk pujeap a'ĝu iboap ka'ūmĝu. Soat podi ma ipararuat o'jebapuk ĝebuje. ¹⁹ Babilōnia ka dak o'sukamuwe'ut'ut ipi exixi buje. Ebapūĝkam o'jekaewexat. Deus soat eipi daĝatka dak o'sukamu'ūm. Deus o'jeĝebu Babilōnia ka watwat kay. Ikērēat mujurūĝrūĝxiayū kay o'jeĝebu. Warara'acat peap podi ma ipiat o'supi'ajoat cebe ip. Jetakomaap mu'ūm puje acā oibu'un ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūmayū be. ²⁰ Pa'ūm. O'jepa'ūm soat tip'aweroro. Pa'ūm. Co'a dak o'jaepa'ūm. ²¹ Akadadada dak o'ta'at'at kabi bewi tapoxiata. Pūĝpūĝta tapoxi jījā o'tadop—40 kiloata. O'ta'at'at ipi juacayū be—kūyjobit'ūmayū be. Itakoma o'e ip Deus kay ipiat'ajojom puye, warēmtaksuĝat puye dak, akadadada buye dak. Deus o'jomuymuy jījā ip.

17

¹ Ĝebuje 7 beayū'in oajēm okay—Deus ekawēn to-jotjot'ukayū'in—bacia'a buximat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Apēn Deus iboka sukamu'ūm cīcā iap cuy oĝubapuk ewebe — io'e. — Ibo ka omuy idibi xe—ti'adeati xe — io'e. — Ikērēat muĝēĝēm cīcā ip ibo ka watwat — io'e. — Apēn yapoat wara'at kaykaykay ma jepo am iap puxim wara'at kaykaykay ma e'em ip itabut. Tūybe Deusat iān e'em ip — io'e. — Imēnpuye Deus ibo ka sukamu'ūm cīcā — io'e owebe. ² — Ikērē jījāat

o'ğugẽ ip ibo ka watwat eju soat ka kukukayũ—yapoat co'iyũ eju — io'e. — Ixe adeayũ be ikẽrẽat o'ğujurũğat apẽn itabut'ũmayũ jebureyũ muka'o'on iap puxim — io'e. — Imẽnpuxim ibo ka watwat tak ade kũyjobit'ũmayũ be ikẽrẽat o'ğujurũğat — io'e owebe.

³ Ğe buje okpiwan ğu juk ocewağuy. Deus biõğbuk cuk wağuyda. Deus ekawẽn tojotjot'ukat odujowat uk'a'ũmat pe. Ayacat ojojojo iboce. Xik'i osunuy wara'at ipararu jĩjãat akpi jeje—ipakpukat akpi jeje. Deus muymuyap ekawẽn ibararak osunuy ixe dağ soat tağ. ⁷ be ya'a o'yanuy. ¹⁰ be yakanasũ o'yakanasũnũy. ⁴ Ayacat esay ipakpusk osunuy. Ouro muğẽğẽbu kuğ osunuy soat tağ jesay dağ. Wita'a kuğ tak osunuy—yadeiboğ cĩcãat'a kuğ. Pérola'a kuğ tak osunuy yadeiboğ cĩcãat'a kuğ. Bacia'a buximat'a kuğ osunuy jebui be—ouro muğẽğẽ'a kuğ. Yanopapũn o'yanuy xipat'ũmap kuğ, wuymusũsũnap kuğ tak, ixe ağokatkayũxi jĩjã buye. ⁵ Topa'a be ibutet ibararak osunuy. Ka'ũma ma itaybit apẽnape ibutet iam. Babilônia ka ikaboğatka i ikabutet osunuy. Ağokatkayũ xiayũ kukat i dak ibutet osunuy. Xipat'ũmayũ kukat i dak ibutet osunuy. Jekpiwatpin ma jewağuy mukẽrẽrẽrẽn'ukat i dak ibutet osunuy. Ebpũğputet ibutet. ⁶ Ayacat ika'oat puxim icokcok osunuy ade Deus ebekitkiyũ'ũm'ũm o'toymukereren puye. Ixe ayacat ojojojo. Ayacat ixeyũ'ũm'ũm o'yaoka, Jesus kay jĩjã ip puye, jetabucap o'jepere ğu ip puye. Oparara jĩjã ojeku ixe jo buje.

⁷ — Pẽnpuye eparara ixe buxim? — io'e owebe Deus ekawẽn tojotjot'ukat. — Ajo iba'arẽn exe iam cuy õn jemukũyjo — io'e owebe. — Abu-buxim ixe ayacat iam tak õn jemukũyjo — io'e. — Abu-buxim ipararu jĩjãat iam tak õn jemukũyjo — io'e. — Apẽnape subo iam tak õn jemukũyjo—ayacat kuğ jekpi jeje iam — io'e. — Apẽnape

7 be ya'at iam tak ðn jemukūyjo — io'e. — Apēnape 10 be yakanasūat iam tak ðn jemukūyjo — io'e owebe. ⁸ — Ixe ipararu jījāat kuy bima itait osunuy. Ğasū bit itait ğu o'e. Ğaxīn ma ixē jeejēm ikūybioreğ cīcāatkūy bewi. Imēnpit Deus ixē ğu'ūm — io'e. — Abuyū soat em itait jeedop Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ūmayū iparara jījā je'e ipararu jījāat co buje — io'e. — Ibutetpararak ğu ip ipi muğē'isum ma — io'e. — Ixe ipararu jījāat itait osunuy kuy bima. Ğasū bit itait ğu o'e. Waram ğuto jebapuk — io'e.

⁹ — Itaybit cīcāat acā itaybit e'em apēnape ojojajo iam—yağuybabiāt acā — io'e owebe. — 7 be ya'at puxim 7 be ma co'a dak. Ayacat xik'i iğo'a jeje—7 beat'a jeje. Ika kukayū buxim tak ip ya'a — io'e owebe. ¹⁰ — 5 be ixeyū'in ibaca'ūm o'e ip. Ka'ūma ma kūyjobit ixeyū a'ō kay ğasū bit — io'e. — Pūğ ma ixeyū'in ya'ōbacaat ğasū — io'e. — Adeayū ixē a'ō kay o'e kūyjobit — io'e. — Wara'at ixeyū'in oajēm ğu buk adeayū kukukan. Ixe ajēm puje bit, darem ma adeayū kukukan jeenuy — io'e owebe. ¹¹ — Ipararu jījāat kanomūm adeayū kukukan je'e—kuy bima itait osunuyiat—ğasū itait ğu iat — io'e. — 7 beayū nomukadi ixē dak adeayū kukukan je'e. Deus ixē dak ğu'ūm — io'e owebe.

¹² — 10 beat yakanasū eyakanasūjojo — io'e. — Ixeyū yakanasūyū 10 beayū buxim ika kukukayū buxim. Adeayū kukukayūm ğu buk o'e ip. Ğuyjom acā je'e ip — io'e. — Darem ma ikukukayūm ip jeedop ipararu jījāat eju—pūğ hora ma — io'e owebe. ¹³ — Jawağuyccom ip 10 beayū. Imēnpuye ja'ōbacaap ūmūm ip ipararu jījāat pe. Imēnpuye ixeyū a'ōbi jeku ipararu jījāat — io'e owebe. ¹⁴ — Ixeyū 10 beayū nopağōğōm ip je'e mēmē buxim oe'ūiat eju. Mēmē nopağōğōm je'e ixeyū a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e. — Nopağōğōm je'e jemunomuwayū eju, jemunaēyū eju—ja'ōkayayū eju. Ixeyū a'ōbacaap ğu'ūm

mēmē. Ixe soat podi ma ya'ōbacaat. Adeayū kukayū kukat ixe. Imēnpuye ixeyū a'ōbacaap ġu'ūm — io'e owebe.

¹⁵ — Idibi dak cuk etijojo — io'e owebe Deus ekawēn to-jotjot'ukat. — Ayacat xik'i osunuy ixedi adopa daġ — io'e. — Ixedi soat tiwatwat puxim, soat eipi watwat puxim tak, soat iwarururuayū buxim tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū buxim tak — io'e owebe. ¹⁶ — 10 be yakanasūat tak cuk ejojojo — io'e owebe. — Ixeyū yakanasūyū itakoma jeedop ip ayacaw kay—aġokatkayūxi kay. Ipararu jġjāat tak itakoma je'e cekay — io'e. — Soat ibubut ju'uk ip cexewi. Cesay'ūm suiwat ip. Ixe aokam ip. Ixe'ūm ēn suēn'o ip. Cepoyat ip ġupik daxa be — io'e. ¹⁷ — Deus ixeyū o'ġubikuy jebikuyap taġ jeku am. Ixeyū o'ġubikuy jewaġuyco am jeweweju. Imēnpuye Deus bikuyap taġ yaoka ip. Imēnpuye “Wuya'ōbacaap cuy aġūm ipararu jġjāat pe,” i je'e ip jewewebe ika kukukayū. “Wuya'ōbi juy ixe je'ku” i je'e ip jewewebe ma. Imēn ma soat jebapuk apēn cuk adī Deus o'e'e iap taġ — io'e owebe.

¹⁸ — Ixe ayacat—ejojojoiat—ikaboġatka buxim — io'e owebe. — Adeayū kukukayū emukakukpinputka buxim — io'e owebe. — Adeayū kukukayū cucum ibo ka be ikērēat muġē ām — io'e owebe Deus ekawēn tojotjot'ukat.

18

¹ Iboap co buje, wara'at ojojojo Deus ekawēn to-jotjot'ukat. Kopkom o'e kabi kadiwi. Ya'ōbacaat osunuy. Isopsep osunuy. Imēnpuye jesopsepap kabiam soat eipi o'ġukabia.

² — O'suka'ūm cīcā ma — io'e ya'ōberen. — Babilōnia ka o'suka'ūm cīcā ma — io'e. — Kuy bima ya'ōbacaayū cucu'uk ip oosodop ibo ka be — io'e. — Ġasū bit ibiōġbuk kērēayū acā o'jepoyat ibo ka be, axikyū ikērē jġjāayū dak — io'e. — Wasūyū dak o'jepoyat ibo ka be—i'oibit'ūmat

— io'e. ³ — Ibo ka watwat ikêrêat o'ğujurũgrũğat soat ka watwat pe wuybureyũ muka'o'onap puxim, — io'e. — Jekpiwatpin ma ikêrêat muğëğë'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Ika kukukayũ dak ikêrêat mujurũgrũğ'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Tarekrek kukukayũ dak jew-emukariwawan'uk ip osodop ixeyũ ikêrêat muğëğëaptei bubum — io'e.

⁴ Wara'at'a'õ dak oya'ıjojo kabi kadiwiat'a'õ.

— Bekitkit, epewat cuy ite ka bewi — io'e. — Epejëm cuy ite ka watwat xewi — io'e. — Ixeyũ buxim ğu juy epesop — io'e. — Ixeyũ burem ğu juy epesop ikêrêat mujurũgrũğ — io'e. — Ixeyũ eju ikêrêat mujurũgrũğ pima, Deus ipiat supi'ajoat eywebe apën ipiat supi'ajoat ixeyũ be iap co'i — io'e. ⁵ — Ibo ka watwat xipat'ũmap muğëğëxi. Imu'awero buje, kabi tëğ kuka o'e xipat'umap — io'e. — Deus o'jeğebu apën cuk adi ikêrêat o'ğujurũgrũğ ip iap kay — io'e. ⁶ — Apën ip cuk adi warëmtağ eykukaptei juy epeteida cebe ip — io'e. — Xepxepetim pit cuy epeteida cebe ip — io'e cebe. — Tipiati juk ip o'timuğë eywebe tikõğaptim. Tipi jıjãati juy epetimuğë cebe ip tikõğaptim — io'e. — Ibodim cuy bacia'a epeyamunopapũn ixeyũ muka'onaptim — io'e. ⁷ — Ipiat cuy epesupi'ajoat cebe ip, idip cıca ip osodop jewexe iapetim — io'e. — Epeğugũycũğcũğ cuy ip teiboğ cıcaat pupu'uk ip osodop iapetim — io'e. — “Soat kuğ õn ika kukukat co'i,” i te'e ma o'e ip jewebe ma. “Itayxibuk ğu õn,” i te'e ma o'e. “Ipiat osupi'ajo ğu—pũğ em tak ka'ũma ma,” i te'e ma o'e jewebe ma. “Oğuycũğ ğu juy oce,” i te'e ma juk adi o'e'e. ⁸ Te'e ma imën cuk adi o'e'e — io'e. — Imënpuye pũğ kabiam ma soat ipiat je'bapuk cebe—warëmtaksuğpi. Iwãtaxipi dak je'e. Ipiat tak supi'ajo. Re dak supi'ajo — io'e. — Daxa be ipik — io'e. — Soat iboap je'bapuk cebe wuykukukat ya'õca buye. Ixe wuykukukat Deusat—soat podi ma ya'õbacaat.

Wuykukukat apēn ipi ju bima juk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe — io'e.

Imēn Deus ekawēn tojtjot'ukat ya'ōberen o'e owebe.

⁹ Babilônia ka pikpiğaptiğ co buje, iğuycūğ cīcā je'e ika kukukayū—iğo ka watwat puxim jemucokcok am ikērēat mujurūğrūğ'ukayū—yapoat eju jepopo'ukayū buximayū. Jeetōn ip ibo ka pikpiğaptiğ co buje. ¹⁰ Wūy ma ip jeedop kacūğcūğ'i ikapikap cocom. Wuywebe dak xe'e je'e imēn iap puxim iparara ip.

— Tadaybot cīcā opop ip pikpiğ! — i je'e ip tiğcocoayū.
— Karem ip ipiat'ajojom — i je'e ip. — Kuy bima ikaboğ cīcātkam o'sukadop — i je'e ip. — Soat pe bit ibo ka ikamu'ūm pa'ore o'sukadop — i je'e ip. — Deus pe bit pūğ hora ma o'sukamu'ūm — i je'e ip.

¹¹ Ibo ka pikpiğaptiğ cocom pima, iğuycūğ cīcā je'e ip tarekrek kuğ topibiyū dak. Ka'ūmğu o'e tarekrek pupu'ukayū, oipik ip puye. Imēnpuye cewebubut pu ba'ore o'e ip. Ka'ūmğu ip o'e ibubut pupuayū. Imēnpuye jeetōn ip. ¹² Imēn je'e ip tōtōn:

— Abu xe'e ġasū je'jat wuyeuoro, wuyepрата dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e ġasū yadeiboğat'a yabu wuyxewi, pérola'a dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e pağo je'jat wuyxewi—iarixiğat, ipakpukat tak, lā ipakpukat tak? — io'e jewewebe. — Abu xe'e ġasū soat'ip yopu wuyxewi—ip warēmtaksuğat'ip? — io'e. — Abu xe'e ġasū marfim muğēğē je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e yopteiboğ cīcāat'ip muğēğē je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e ġasū icaat muğēğē je'jat wuyxewi—bronze muğēğē, ferro muğēğē dak, mármore muğēğē dak? — i'e'em ip tōtōn. ¹³ — Abu xe'e wuyxat mukunukunap je'jat wuyxewi—canela? — io'e ip. — Abu xe'e ġasū tibu wuyxewi tide'oati, mirradi dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi pāo'anōm? — i. — Abu xe'e tibu wuyxewi

uva'abidi, oliveira xepti dak? — i. — Abu xe'e tōmpu wuyxewi trigonōm? — i. — Abu xe'e tabu wuyxewi trigoda? — i. — Abu xe'e ġasū gado je'jat wuyxewi, ovelha dak, cavalo dak? — i. — Abu xe'e carro je'jat wuyxewi cavaru imupuxikpuxiġat? i. — Abu xe'e wuyjuyū je'jat wuyxewi jebuywatwat'ukan? — i.

Imēn je'e ip tarekrek kuġ topibiyū jewewebe. Imēn je'e ip tōtōn pima jebubut pupu'ukayū'ūm'ūm oipik puye.
¹⁴ Imēn je'e ip ibo ka watwat pe:

— Soat eyetabikukuap kuy oi'ūm — i je'e ip ibo ka watwat pe. — Soat eybubut oi'ūm — i je'e. — Kuy bima ade idipat kuġ epesop, ade ouro dak — i je'e ip. — Ġasū bit soat oi'ūm — i je'e ip. — Waram pit epetobuxik ġu — i je'e ip ibo ka watwat pe.

¹⁵ Ibo ka be ip o'jekariwawan. Ġasū bit wūy wi ma ip o'e ikadiġ cocom. Wuyju dak xe'e acepik iap ip imuparararan. Jewāwā ip. Jeetōn tak ip.

¹⁶ — Tadaybotbot cīcā ip opop pikpiġ ibo ka watwat'ūm'ūm — i je'e ip. — Karem ip oipik — i je'e ip. — Kuy bima teiboġ cīcāat kuġ oekuku ip jesay kuġ—paġo iadixiġat kuġ — i. — Ipakpukġūġūnat kuġ tak oekuku ip, ipakpukat kuġ tak, lā muġēġē kuġ tak — i je'e ip. — Ouro muġēġē kuġ tak ip oekuku jemujoipin am — i je'e ip. — Wita'a'it'it'a muġēġē kuġ tak ip oekuku jemujoipin am, pérola'a muġēġē kuġ tak — i je'e ip. ¹⁷⁻¹⁸ — Soat o'jepa'ūm pūġ hora ma — i je'e ip. — Soat jekariwaap oi'ūm — i je'e ip.

Ibo ka wi wūy ma dak ip osodop ibo ka pikpiġaptiġ cocom kobexixi kukuk'ukayū, kobexixi daġ cucu'ukayū dak, kobexixi mudidimyū dak, kobexixi bewi yajēm'ibiyū be tarekrek ūmūm'ukayū dak.

— Ibo ka soat ka podi ma ikadip o'sukadop — io'e ip tiğ cocom pima. — Ka'ümğu ağoka iboka jo'iatka ikadip cīcāatka — io'e ip.

¹⁹ Jebabim ip o'jewa'amudididiğ ka'winōm jeğuycūğap mubapuk am. O'tōn cīcā ip iğuycūğ cīcā buye.

— Tadaybot cīcā ip opop pikpiğ ibo ka watwat'üm'üm — io'e ip. — Karem ip oipik — io'e ip. — Kuy bima o'jekariwawan ip soat kobexixi kukuk'ukayū ibo ka watwat cedinheiroboğ cīcā buye — io'e ip. — Pūğ hora ma oi'üm soat. Soat ibo ka watwat pubut oipik pūğ hora ma — io'e ip.

²⁰ — “Eyju bit eycokçoğ cuy epesop,” i òn pit e'em kabi beacat pe — io'e kabi beat owebe. — “Eycokçoğ cuy epesop,” i òn e'em Deus ebekitkiyū be, Deus emumujuyū be dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be dak. “Eycokçoğ cuy epesop, Deus ipiat o'supi'ajoat ibo ka watwat pe ikērēm cīcā ip osodopdopdopiapteim,” i òn e'em. “Apēn ip cuk adi ikērēm eykukapteim ipiat o'supi'ajoat cebe ip,” i òn e'em — io'e owebe kabi beat.

²¹ Ğebu je Deus ekawēn tojotjot'ukat wita'a o'yabu ya'ōbacaat. Yaboğ cīcāat'a o'yabu—tūmūntata mucakcakap'a jo'iat'a. O'yaxik idibi be tiyuati be.

— Apēn iğo'a oyaxik iap co'i Deus tak Babilōnia ka sukaxik — io'e. — Waram pit acesukajo ğu ibo ka — io'e. ²² — Waram pit harpa muydede'ukat'a'ō aceya'ijo ğu ibo ka be — io'e. — Wara'at pubut'uk muydede'ukat'a'ō dak aceya'ijo ğu — io'e. — Tūmūn'uk'uk muydede'ukat'a'ō aceya'ijo ğu, parasuy jo'iat muydede'ukat'a'ō dak — io'e. — Warēmtaksuğ pikpik'ukat acetobuxik ğu ibo ka be — io'e. — Waram aceya'ijo ğu tūmūntata mucakcakap'a'ō dak ibo ka be — io'e. ²³ — Waram acejojo ğu lamparina'ae ibo ka be

— io'e. — Waram aceya'ijo ġu jewebumün'isuayū icok-cokap'a'ō ibo ka be — io'e. — Ibo ka beayū kariwawayū warara'acat podi ma ibubut ade ip osodop — io'e. — Soat kaka dağayū muğuykukuku'uk ip osodop jebukay-pacam ma — io'e. ²⁴ — Deus pit ipiat o'supi'ajoat Babilônia ka watwat pe jekawēn muwēnuwēn'ukayū'üm'üm aokakaapteim—jebekitkiyū'üm'üm aokakaapteim—soat kaka watwat'üm'üm aokakaapteim — io'e.

19

¹ Iboap tomukadi, ya'ōberenat'a'ō oya'ijojo ade jījā kabi beacayū a'ō.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip. — Deus acā wuydaxijojo'ukat — io'e ip. — Soat podi ma jedipap kuğ ixē — io'e ip. — Soat podi ma ja'ōbacaap kuğ — io'e ip. ² — Ixe cūğ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayū be — io'e ip. — Cedağ ma ipiat'ajojoan cebe ip — io'e ip. — Ipiat o'supi'ajoat ağokatkiyūxiat pe, soat ipi juayū be ikērēat o'ğujurūğrūğat puye—ikērēat mujurūğrūğxi ma jewağuy mukērērērenat puye dak — io'e ip. — Deus ipiat o'supi'ajoat cebe, jebuywatwat'ukayū'üm'üm o'yaokaat puye — io'e ip.

³ Waram ġuto o'jewāwā ip ya'ōberen.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip ya'ōberen. — Apēn soat em kapiktiğ jediğeuhum iap puxim, soat em cuy ipiat'ajojom tak jeedop ip Babilônia ka watwat puximayū — io'e ip.

⁴ — Imēn cuy jeedop ip — i dak o'e 24 be aypapayū—ya'ōbuyxiayū.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip ebadipdip itabēğayū dak.

O'jēğ'aecōğcōğ ip Deus wap: — Ocecokcok cīcā ekay — i'e'em cebe.

Jabikbikap ceje xik'iat wap o'jěg'aecōg̃cōg̃ ip.

⁵ Deus abikbikap pewi o'ya'ōajēm.

— “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i ōn e'em soat ixe buywatwat'ukayū be, soat kaka dağayū be dak — io'e Deus xeat. — “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i ōn e'em soat pe ibuyxim Deus kukayū be—ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'ūmayū be dak — io'e.

⁶ Ğe buje wara'at'a'ō oya'ījojo. Adeayū e'awero buje iap'a'ō buxim o'ya'ōnuy. Ti'acap'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy—ya'ōboğ cīcāt'a'ō buxim. Konēkonēk'iat'a'ō buxim tak o'ya'ōnuy ya'ōpuruğ.

— Ğasū bit ocekekukat soat ipi juacat kukukan o'e — io'e ip. — Ixe acā Deusat ocexe — io'e ip. — Ixe soat podi ma ya'ōbacaat — io'e ip. — Imēnpuye: “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip. ⁷⁻⁸ Mēmē buxim oe'ūiat ğaxīn ma jewebumūn — io'e ip. — Ixe wadip kuy o'jewemuxipan jewebumūn ām ceweju — io'e ip. — Imēnpuye wuy-cokcoğ cīcā juy ajop — io'e ip. — Iwadip kuy jesay o'jat jewebumūnap esay—pağo iarixiğat muğēğē, isopsupat muğēğē, iwekoykey'ūmat muğēğē — io'e ip. — Imēnpuye juy acewemucokcoğ! — io'e ip.

(Iwadip pağo iarixiğat kuğ soat Deus ebekitkiyū idipat muğēğēm iape).

⁹ — Deus emunomuwayū icokcok cīcā — io'e waram Deus ekawēn tojtjot'ukat owebe. — Ixe juk o'tomuwā ip jekōn ām mēmē buxim oe'ūiat ewebumūnap epeta be — io'e. — Icokcok cīcā ip iaptup cuy etupmubararak — io'e owebe. — Deus ma imēn cuk omukūyjojo — io'e owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat.

¹⁰ Ixe be omukūyjo buje ocēg'aecōg̃cōg̃ cewap soat podi ma a'ōbuyxi ēn i'e am cebe.

— Owap pit cuy ecēg'aecōg̃cōg̃ ğu — io'e owebe. — Ebuxim ma ōn tak Deus buywatwat'ukat, wuykitpitpiyū

buxim tak — io'e. — Jesus ekawēn kay jījāayū buxim ōn tak kawēn icēmat kay jījāayū buxim — io'e owebe. — Deus wap acā juy ecēg'aecōg̃cōg̃ “Soat podi ma a'ōbuyxi ēn” i'e am cebe — io'e owebe.

Jesus kawēn icēmat muwēnuwēn oekukuku. Ĝasū dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū icokcok cīcā iboap ekawēn muwēn ām, kawēn icēmat cexe ip puye.

¹¹ Ĝebuĵe kabi ikoce otobuxik. Cavararo ojoĵoĵo irucat. Cavararo akpi jeĵeat ojoĵoĵo irucat akpi jeĵeat. Ixe butet soat em ja'ō daĝ jekuku'ukat i osunuy. Icēmat e'e'ukat i dak ibutet osunuy. Xepxeputet osunuy. Ixe cūĝ ma ipiat'ajoan kūyĵobit'ūmayū be. Cedaĝ ma nopaĝōĝōm jekay itakomaayū eĵu. ¹² Ixe eta itasop o'sutanuy dax-anabōē buxim. Ade ouro muĝēĝē kuĝ osunuy ya daĝ ika kukukat puxim. Ibutet ibararak osunuy topa'a be. Ixe acā itaybit jebuten. Warara'acayū bit itaybit ĝu. ¹³ Iekabek kuĝ osunuy. Toy kuĝ osunuy iekabek soat taĝ. Ixe butet Deus ekawēn i osunuy. ¹⁴ Ixe nomuju oekuku ip sorarayū kabi beayū. Cavaroyū akpi jeĵe ip oekuku ixeyū dak—irucayū akpi jeĵe. Cesay kuĝ ip osodop irucat kuĝ—iarixiĝat muĝēĝē kuĝ—xipat cīcāat kuĝ. ¹⁵ Ibi bewi payao cēm cēm osunuy yoboĝat, tūybibiĵat. Ixem payaom Deus a'ōkay'ūmayū a'ōbacaap o'ĝu'ūm. Ya'ōpuruĝ ixeyū kukukan jeenuy—icaat kukat puxim. Soat podi ma ya'ōbaca ixe. Kūyĵobit'ūmayū aokam jetakomaap muba-puk puĵe. Ixeyū'ūm'ūm toy toy'ade je'e uva'a mucak-cakcakap'a bewiĵati buxim. ¹⁶ Ixe butet ibararak opop jeekabek taĝ jedao daĝ tak. Ika kukukayū kukukat i ibutet. Ya'ōbuyxiayū kukukat i dak ibutet. Xepxeputet osunuy.

¹⁷ Ĝebuĵe Deus ekawēn toĵotĵot'ukat ojoĵoĵo. Cūĝ'i osunuy kaxiepiat eta be. Ya'ōberen o'jewāwā soat wasūyū kay—umayū kay—iĝēmat'o'o'ukayū kay.

— Epesot cuy — io'e ya'õberen cebe ip, wasũyũ be. — Epeye'awero juy peta be—Deus emumuġu be—yoboġat pe — io'e cebe ip—iġẽmat'o'o'ukayũ be. ¹⁸ — Epesot cuy ika kukukayũ'ũm'ũm ěn o am, sorarayũ kukukayũ'ũm'ũm ěn o am tak, sorarayũ'ũm'ũm ěn o am tak, cavaroyũ'ũm'ũm ěn o am tak, cavaroyũ akpi jeje oekuku'iyũ'ũm'ũm ěn o am tak — io'e cebe ip—wasũyũ be. — Epesot cuy soat'ũm'ũm ěn o am—tei'ũm kapikpik'ukayũ'ũm'ũm ěn o am, ja'õbi kapikpik'ukayũ'ũm'ũm ěn o am tak; ya'õbuyxiayũ'ũm'ũm ěn o am, yopĩcayũ'ũm'ũm ěn o am tak — io'e cebe ip—wasũyũ be.

¹⁹ Ibocewi waram ġuto ipararu jĩjãat ojojoko. Ixe ipararu jĩjãat o'je'awero ika kukukayũ eju, ixeyũ a'õkayayũ eju dak. Kuy juk ip o'jewemu'awero nopaġõġõ ãm cavaro irucat akpi jejeat eju, ixe a'õkayayũ eju dak. O'jenopaġõġõm cĩcã ip. ²⁰ Cavaro akpi jejeat o'e jĩjã ipararu jĩjãat pe. O'taomũn. Jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat tak o'taomũn. Ipararu jĩjãat etabutpe wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat o'taomũn. Jedopa'a daġ ipararu jĩjãat putet kukayũ o'ġuġuykukuku wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ puye. Ipararu jĩjãat pe “Ēn xipat cĩcã” i te'e ma i'e'e'ukayũ o'ġuġuykukuku. Ipararu jĩjãat o'joxik daxaboġ pe, enxofre nõm sop pe. Jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat tak o'joxik ibo be. Itabẽġ ma ip o'joxik ibo be. ²¹ Cavaro irucat akpi jejeat ixik'ibiyũ a'õkayayũ dak o'yaoka. Payaom ip o'yaoka jebi bewi ijẽm'ibin. Wasũyũ o'subibu'u'un iẽn.

20

¹ Ģebuje Deus ekawẽn tojotjot'uk ojojoko wara'at. Kopkom o'e kabi kadiwi. Chaveboġ kuġ osunuy jebui be—ikũybioreġ cĩcãatkũy nomudip'ukap

kuḡ. Correntebu kuḡ tak osunuy ibupoxi jījāatpu kuḡ. ² Ixe Deus ekawēn tojotjot'ukat seḡemoxixi o'ḡukirik—ibiōḡbuk kērēayū kukukat o'ḡukirik. Satanás i ibutet. Ixe o'ḡukirik ade koato tūy ām—1000 be koato tūy ām. ³ Imukirik puje o'joxik ikūybioreḡ cīcāatkūy be. Chavem tak o'sukūynomudip. O'sukūymuymūḡmūḡ tak ijēmap puxim waram soat ka daḡayū muḡuykukukuap puxim. Jeejēm ḡu 1000 be koato dak. 1000 be koato kap puje bit waram ixē ḡujēm darem ma tūy ām.

⁴ Ḡebuje yabikbikapyū ojojojo idip cīcāayū. Ixeyū jeje kaxikxik'iyū dak ojojojo. Deus ja'ōbacaap o'ḡūm cebe ip.

— Apēn ipi juayū juk adi oekuku ip iaptei juy epeteida wa'ōbi — io'e Deus cebe ip. — Xipacat cuy epeḡūm cedaḡ ma jekuku'ukayū be, — io'e. — Ipiat pit cuy epesupi'ajoat warēmtaḡ jekuku'ukayū be — io'e Deus.

Jesus kay jījā osodop iayū'ūm'ūm piōḡbuk tak ojojojo. Kuy juk itakomaayū ixeyū'ūm'ūm o'yaoka. O'ya'uk'uk ip Jesus ekawēn muwēnuwēn osodop puye—kawēn icēmat muwēnuwēn osodop puye—Deus ekawēn muwēnuwēn osodop puye. Ipararu jījāat wap tak o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip—pūḡ em tak ka'ūma. Ixe buximat wap tak o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip. Ibutet tak o'subutetmubararakat ḡu jedopa'a be, jebūnū'a be dak ka'ūma. Waram ip o'jetait. Soat em itait jeedop ip Cristo xe. Ixe eju dak adeayū kukukayūm jeedop ip 100 koato bun. ⁵ Imēn Deus Jesus kay jījā osodop iayū'ūm'ūm ḡutait waram. Warara'acayū'ūm'ūm pit waram ḡutait 1000 koato kap puje acā—kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm. ⁶ Icocok jeedop ip Deus emumutaityū—koam o'ḡutait'iyū. Xipat cīcāat kuḡ ip jeedop—Deus xewiat kuḡ. Waram kūyjobit'ūmayū e'ū buje, ixeyū bit je'ū ḡu. Deus buywatwat'ukayūm ip jeedop paī buxim—Cristo buywatwat'ukayūm tak. Cristo eju adeayū kukukayūm ip jeedop 1000 koato bun.

⁷ 1000 koato kap puje Deus Satnaás ġujēmat daomūn-mūnap'a bewi—ikūybioreġ cīcātkūy bewi. ⁸ Ixe Satanás jeeju soat ka daġayū muġuykukukum. Gogue a'ōkayayū ġuġuykukuku. Magogue a'ōkayayū dak ġuġuykukuku. Soat ka watwat ġu'awero. Nopaġōġō ām Deus a'ōkayayū eju ip ġu'awero. Tak ġu ma jeedop ip. Ka'oririt co'iān ip jeedop adeap kuġ. Imuwēġūn pa'ore ma ip jeedop ade jījā buye. ⁹ Jepōġpōġ ip soat ka daġ Satanás a'ōkayayū. Deus ebekitkiyū ip yakodip yaokaap ojuy. Deus xe ikakupinatka dak ip ikaakodip ika watwat aokaap ojuy. Imēnpit daxa jeekop kabi kadiwi yaoka ojuyayū mupik am. Soat ixeyū ġu'ūm Satanás a'ōkayayū. ¹⁰ Deus ibiōġbuk kērēayū kukukat joxik daxaboġ pe—iodi jo'iat pe—enxofre nōm sop pe. Adeayū muġuykukuku'uk osunuyiat joxik ibo be. Kuy bima juk ipararu jījāat o'joxik ibo be, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tak. Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop ibo be. Kabia bun ipiat'ajojom ip jeedop, ixima bun tak. Soat em ma ipiat'ajojom ip jeedop. Ipiat'ajojoap i'ūm ġu cebe ip.

¹¹ Ġebuje yabikbikap ojojoho idip cīcāat, yoboġat, irucat. Ixe jeje xik'iat tak ojojoho. Ipi o'jenapōn itabixewi, kabi dak. Ijojom ġu ip osodop ġebuje bit. ¹² Oe'ū'ū'iyayū ojojoho ġebuje—yoboġayū'ūm'ūm, ka'ūmaayū'ūm'ūm tak. Kacūġcūġ'i ip osodop yabikbikap wap. Deus jebubutupyū o'tupmupaya livrodupyū. Wara'atup o'tupmupaya ġebuje. Soat em itait jeedop ip Deus xe iayū butet kukatup o'tupmupaya. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iap ibararak osunuy ibodup pe. Deus o'teida soat pe oe'ū'ū'iyayū be apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat o'ġūm cedaġ ma oekuku'iyayū be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikērēm oekuku'iyayū be. ¹³ Kuy juk tiyuati be oakōm'iyayū'ūmm'ūm tak o'jebapuk kabi beat wap—yabikbikap ceje xik'iat wap. Kuy juk ipi be

o'jokot ip'iaiyū'ūm'ūm tak o'jebapuk cewap—kuy juk ipiat'ajojoap pe o'joxik ip iayū'ūm'ūm tak. Xipacat o'gūm cedağ ma oekuku'iaiyū be. Ipiat pit o'supi'ajoat ikērēm oekuku'iaiyū be. ¹⁴ Deus wuymuy'ū'ūap o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe. Ce'ū'ūayū dak o'joxik ibo be. Daxaboğ pe ixeyū xikap xepxep em wuye'ūap co'i. ¹⁵ Soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ūmayū bit o'joxik daxaboğ pe—iodi jo'iat pe.

21

¹ Ğebuje kabi iisuat ojojojo, ipi iisuat tak. Kuyat kuy o'jepa'ūm—kabi, ipi dak. Tiyuati dak o'jediepa'ūm. ² Ikaisuatka dak osukajojo—Jerusalém ka. Ōn, João, osukajojo. Kakopkom o'e kabi kadiwi—Deus xewi. Ikadip cīcā o'sukadop apēn ayacat jewemudipudim jewebumūn ām iap co'i. ³ Yabikbikap cejeat o'jekawēn ya'ōberen.

— Ğasū bit Deus jemumuğēğēyū xe jeenuy — io'e. — Cebekitkiyūm je'e ip — io'e. — Deus tak ixeyū xe jeenuy soat em — io'e. — “Ekay acā ocetabut ēn acā Deusat puye,” i je'e ip cebe — io'e. ⁴ — Itadisup ip itōnap etadi. Ka'ūmğū je'e wuye'ū'ūap — io'e. — Wuyğuycūğap tak ka'ūmğū je'e. Wuytōnap tak ka'ūmğū je'e. Ipiat'ajojoap tak ka'ūmğū je'e wuywebe — io'e. — Kuyatokok pit oi'ūm kuy — io'e.

⁵ — Ğasū bit ōn soat oğuisun — io'e yabikbikap cejeat. — Apēn cuk adi eya'ijojoiaptup cuy etupmubararak iboap ekawēn icēmān puye — io'e owebe. — Soat je'bapuk iboap ekawēn tağ. Imēnpuye cūğ ma eywebe eyetabut am iboap ekawēn kay — io'e owebe. ⁶ — Soat kuy oğūğē — io'e. — Soat ka'ūm pima ōn kuy kake. Soat i'ūm puje dak ōn pit kake — io'e. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma — io'e owebe. — Tidei-hem ğū idibi otiūm ibipurukayū be—wuymutaicinapti'a bewiati — io'e. ⁷ — Xipat cīcāat oğūm wa'ōkay jījāayū

be — io'e. — Õn acã Deusat oğuy cexe ip. Okpot-poyũm ip jeedop — io'e. ⁸ — Wa'õ kay'ũmayũ kũyjo-bit'ũmayũ bit daxaboğ pe ip jeedop iodi jo'iat pe—ikērēat muğēğēap epere'ũmayũ—jetabucap o'jepere'iyũ dak, kawēn icēmat muwarururun'ukayũ dak, warara'acat aokaka'ukayũ dak, aoyũxiayũ dak, ibukaypacayũ dak, deusbaroyũ kay itabucayũ dak, dapxiyũ dak — io'e. — Daxaboğ pe ip jeedop soat em—enxofre nōm sop pe — io'e. — Deus pe ixeyũ xik puje ibo be waram je'ũ'ũap je'e cebe ip — io'e.

⁹ Ğejuje wara'at oajēm okay Deus ekawēn tojtjot'ukayũ'in—7 beayũ'in—bacia'a jo'iat kukayũ'in—warēmtaksuğat kukayũ'in—ãmãm o'joxik iat kukayũ'in.

— Ejot — io'e owebe. — Iwadip oğubapuk ewebe—mēmē buxim oe'ũiat eju jewebumũnat — io'e.

¹⁰ Waram ğuto Deus biōğbuk wağuyda. Deus ekawēn tojtjot'ukat odujuu co'a jeje—um cīcāat'a jeje. Jerusalēm ka o'sukamubapuk owebe—ikaisuatka—soat tağ ikaisuatka—Deus xewi ikakop'ibitka.

¹¹ — Deus soat podi ma ja'õbacaap kuğ — i'e'em ibo ka jojo'ukayũ. Ikasopsup o'sukadop Deus dipap kuğ.

Ikasopsup o'sukadop wita'it'it'a buxim—yadeiboğ cīcāat'a buxim—jaspe'a buxim. Ikaxiriruk tak o'sukadop cristal'a buxim. ¹² Korara osodop ika akokoreren—yoboğat—um cīcāat.

¹² be osodop ip korara exĩntabi. ¹² beayũ iğo exĩntabi wiwi'ukayũ osodop—Deus ekawēn tojtjot'ukayũ. Israel ipotpoyũ butet ibararak osodop xĩntabi be ¹² beayũ butet. ¹³ Ebpũğ osodop ip pũğ kadi xĩntabi. Ebpũğ osodop ip kaxi jēmap kadi. Kaxi'at'acat kadi dak ebpũğ. Kaxi'at'acap joreğat kadi dak ebpũğ ma. Kaxijēmap joreğat kadi dak ebpũğ ma. ¹⁴ Ibo ka ekorara o'ğũğē ip ¹² beat'a jeje wita'a jeje.

Ibo'a be mēmē buxim oe'uiat emumujuyū butet ibararak osodop—12 beayū butet.

¹⁵ Deus ekawēn tojtjt'ukat imuweğūğūnap'ip kuğ osunuy jebui be—oweju kuy o'jekawēniat. Ouro muğēğē'ip kuğ osunuy. Ibo'ip kuğ osunuy ika muweğūn ām, ika exīntabi muweğūn ām tak, cekorara muweğūn ām tak. ¹⁶ Ibo ka soat kadi jeweka'abiweğūğūn o'sukadop. Ixe'im Deus ekawēn tojtjt'ukat o'sukamuweğūn. Pūğ kadi 2,200 quilometro o'sukadop. Ika'a bicūğkadi ika'a'ōxakadiwi dak ibuğūn ma o'sukadop. ¹⁷ Korara dak o'ğuweğūn. 64 metro yabijodekadi osunuy. Ixe'im o'ğuweğūn. Pebūrū metro osunuy iap o'ğuwēn owebe Deus ekawēn tojtjt'ukat. ¹⁸⁻²⁰ Ibo ka soat tağ ikaisu o'sukadop. Ouro muğēğēka o'sukadop—iwekoykey'ūmat muğēğēka. Ikaxiriruk o'sukadop vidro buxim. Ixe ekorara jasp'e'a muğēğē osunuy. Korara o'jomuymuy ip wita'a dağ—12 beat'a dağ. Iğo'a dağ yadeiboğ cīcāt'a o'yamuymuy ip ya'īcat'a yamudim am. Koam jasp'e'a o'yamuy ip. Jasp'e'a nomuju safira'a o'yamuy ip. Safira'a nomuju ágata'a o'yamuy ip. Ágata'a nomuju esmeralda'a o'yamuy ip. Esmeralda'a nomuju sardônio'a o'yamuy ip. Sardônio'a nomuju sárdio'a o'yamuy ip. Sárdio'a nomuju cristólito'a o'yamuy ip. Crisólito'a nomuju berilo'a o'yamuy ip. Berilo'a nomuju topázio'a o'yamuy ip. Topázio'a nomuju crisópraso'a o'yamuy ip. Crisópraso'a nomuju jacinto'a o'yamuy ip. Jacinto'a nomuju amestista'a o'yamuy ip. Ibūrū'a ip o'yamuy ya'īcat'a 12 beat'a. Idip cīcā korara osodop yamuy buje. ²¹ Xīntabi pérola'a muğēğē osodop 12 be. Pūğpūğpūğ xīntabi pūğ'a ma imuğēğē osunuy pérola'a ma. Ika ukpibu ouro muğēğē osunuy—iağuat. Ixiriruk osunuy vidro buxim.

²² Deus eju kawēnwēnap'a dobuxik ġu ibo ka be, wuykukukat Deus ibo ka be nuynuy buye. Ixe soat podi

ma ya'õbaca. Mēmē buxim oe'ũiat tak iḡo ka be nuynuy. Imēnpuye ya'ũmḡu Deus eju kawēnwēnap'a. ²³ Kaxi ḡu iḡo ka mukabiahām. Kaxiaat tak ka'ũma. Deus jedipam ma ikamukabiahām, mēmē dak. Lâmpada'a bodi ma idip Deus dipap, mēmē dipap tak. ²⁴ Jekukum ip je'e ibo kabia daḡ soat ka daḡayũ. Ibo ka ekabia soat ipi juayũ ḡukabia.

— Deus ocebodi ma ya'õbuyxiat—mēmē buxim oe'ũiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'õbuyxi osodop'iyũ. — Deus ocebodi ma ya'õbacaat mēmē buxim oe'ũiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'õca osodop'iyũ.

²⁵ Kabia bun ibo ka exĩntabi ikoce. Soat em ma ikoce. Nomudip ḡu ma ip, kabiok ḡu buye. Soat em kabia.

²⁶ Ja'õbuyxiap ip idojot ibo ka be soat ka watwat.

— Ĕn ocebodi ma a'õbuyxi, mēmē buxim oe'ũiat tak — i je'e ip Deus pe. — Ĕn ocebodi ma a'õbacaat — i dak je'e ip cebe.

Soat jebubut ip idojot teiboḡat. Soat je'ḡũm ip Deus pe, mēmē buxim oe'ũiat pe dak. ²⁷ Soat taḡ iisu'ũmat pit jeõm ḡu ibo ka be. Wuysũsũḡat muḡēḡē'ukat tak ka'ũma ma. Napapa'ukat tak ka'ũma ma. Mēmē buxim oe'ũiat pubutup pe ibutet pararakayũ acã jeõm—soat em itait jeedop ip Deus xe iatup pe ibutet pararakayũ acã.

22

¹ Wuymutaicinapti dak o'timubapuk owebe Deus ekawēn tojotjot'ukat. Tixiriruk o'tinuy cristal buxim. Deus abikbikap pewi dijēmjēm, mēmē buxim oe'ũiat abikbikap pewi dak. ² Ixedi jediekukum ika ukpibu daḡ. Wuymutaicinap'ip opop tiwābu daḡ, jodiwinābudaku. 12 em pũḡ koato be ya'a'e nuynuy. Soat kaxi ya'a'e nuynuy. Iboyũdup soat ka daḡayũ mu'ada'adaaptup. ³ Deus xe ikērēat pit opop ḡu ibo ka be—pũḡ tak ka'ũma.

Deus abikbikap jeedop ibo ka be, mēmē buxim oe'ūiat abikbikap tak. Cebeam kapikpik'ukayū soat em je'e cebe: — Ĕn soat podi ma xipat — i.

⁴ Mēmē buxim oe'ūiat topajo ip. Ixe butet je'e ibararak topa'a be ip. ⁵ Kabiok ġu je'e ibo ka be. Lamparina'a kuġ ġu dak jeedop ip ibo ka watwat. Kaxie dak ka'ūma ma. Wuykukukat Deus ma ibo ka watwat mukabiah'a ukan jeenuy. Ixe eju adeayū kukukayūm jeedop ip soat em.

⁶⁻⁷ Ġebuje Deus ekawēn tojtjtot'ukat o'jekawēn oweju.

— “Ġaxīn ma ġuto waram oajēm,” i'e'em Jesus — io'e owebe. — Iboap ekawēn pit icēmān — io'e. — Xipat ewebe etabut am iboap ekawēn kay — io'e. — Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū mutaybitbin apēn ġuyjom je'bapuk iam — io'e owebe. — Ixe juk jekawēn tojtjtot'ukat o'ġudot emutaybit am apēn ġaxīn ma je'bapuk iam — io'e. — Icocok jeedop ip iju dup peat ekawēn kay kūyjobicayū dak — io'e.

⁸ Ōn João. Ōn ma juk soat iboap ojojojo. Soat iboap oya'ljojo. Soat co epere buje, ocēġ'aecōġcōġ pin cuk Deus ekawēn tojtjtot'ukat wap—soat cuk adi iboap o'ġubapuk owebe iat wap. “Ĕn xipat cīcā” i'e am cebe ocēġ'aecōġcōġ.

⁹ — Owap pit cuy ecēġ'aecōġcōġ ġu! — i bit o'e owebe. — Ōn tak ebure ma, wuykitpitpiyū bure dak — io'e. — Deus ekawēn muwēnuwēn ōn eybuxim — io'e. — Pūġ taġ ma wuyju kūyjobit ijudup peat ekawēn kay — io'e owebe. — Deus wap acā ecēġ'aecōġcōġ “Ĕn xipat cīcā” i'e am cebe — io'e. ¹⁰ — Ġaxīn ma soat je'bapuk ijudup peat ekawēn taġ ma — io'e. — Imēnpuye eb'u'm ġu juy eġuy apēn ġuyjom je'bapuk iap muwēn ām itaybit'ūmayū be — io'e. ¹¹ — Apēn ip jekukum ġasū iap puxim jeeku ip ipi juayū. Ikērēat mujurūġrūġ ma jeedop ip ikērēat mujurūġrūġ'ukayū. Ikērēat kay acā jeedop ip ġebum ikērēat kay ġebumayū. Xipacat muġēġēm pit jeedop ip

xipacat muḡēḡē'ukayū. Soat taḡ iisu jeedop ip soat taḡ iisuayū — io'e owebe.

¹² — “Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop,” i'e'em Jesus. “Ḡaxīn ma ḡuto oajēm,” i'e'em. “Wetaybit cīcā eyekukuam,” i'e'em. “Apēn ipi daḡ pima juk adī oekuku ip iaptei ōn ma oteida soat pe ipi juayū be,” i'e'em Jesus. “Xipacat oḡūm xipacayū be,” i'e'em. “Ipiat pit osupi'ajoat xipat'ūmayū be,” i'e'em Jesus — io'e owebe. ¹³ — Soat ka'ūm pima ōn kuy kake. Soat i'ūm puje dak ōn pit kake,” i'e'em Jesus — io'e. — Ka'ūma kake bimaat ōn. Soat'ūm pimaat tak ōn ma. Koapat ōn. Kanomūmat tak ōn ma,” i'e'em Jesus — io'e.

¹⁴ Icokcok jeedop ip jesay iwuywuyat kukayū—iisuat kukayū.

— Eyesay iisuat pima, “Eymutaicinap'a epeya'o juy. Ya'o pi ḡu eywebe,” i je'e Deus eywebe. “Epeōm cuy okay ikaboḡatka exīntabi daḡwi,” i je'e eywebe. ¹⁵ Wūy ma ikaboḡatka wi jeedop ip ikērēat muḡēḡēap epere'ūmayū bit, ibukaypacayū dak, ikērēat muḡēḡē'ukayū dak, wara'acat o'yaoka'ibiyū dak, deusbaroyū kay itabucayū dak, napapa'ukayū dak, warara'acat muḡuykukuku'ukayū dak — io'e.

¹⁶ — Jesus ōn — i'e'em. — Ōn cuk wekawēn tojtjot'ukat oḡudot eyrukūyo am apēn ḡuyjom je'apuk iam — i'e'em. — Okay itabucayū mukūyo am oḡudot — i'e'em. — Ipi kukat Davi naxeḡebit ōn — i'e'em. — Kasopta buxim ōn—tasopata buxim—kabiada buxim — i'e'em Jesus.

¹⁷ — Ejot cuy! — i'e'em Deus biōḡbuk, iwadip tak.

— Ejot cuy! — i juy je'e ip ijop ekawēntup coco'ukayū dak.

Ibipurukat cuy jeedot. Tikōn pinayū wuymutaicinapti idikōn. Tidei'ūma idikōn ip.

¹⁸ João ãn. Ijoptup ekawẽn coco'ukayũ oyawẽ ģasũ. Kaypatpan ģu ãn e'em. Icēmãn ãn e'em. Apẽn Deus warẽmtaksuĝpi supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be iap ibararak opop ijudup pe.

— Eyabewiat ekawẽn iboap ekawẽn muacokcoĝ pima, Deus imẽn ma ipiat supi'ajoat eywebe — i ãn e'em eywebe.

¹⁹ Ijudup ekawẽn'in imuwẽn pu'u bima bit ya'opi je'e eywebe wuymutaicinap'a. Epeõm ģu ikaisuatka be—Deus ka be. Apẽn ibo ka ikadip cĩcã iap ibararak opop ijudup pe.

²⁰ — Ğaxĩn ma ģuto oajẽm waram — i'e'em soat iboap o'ĝuwẽniat. — Oajẽm ma — i'e'em ixẽ—Jesus e'em.

— Imẽn cuy jajẽm — i ãn tak e'em.

— Ejot cuy! — i ãn e'em wuykukukat Jesus pe.

²¹ — Jesus, xipan cuy soat ebekitkiyũ ejukuk — i ãn e'em wuykukukat Jesus pe.

Ibũrũ ma.

Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06
